

การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน กับประเทศเพื่อนบ้าน

ปี 2561

กองยุทธศาสตร์การพัฒนพื้นที่
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คำนำ

รายงานการศึกษา เรื่อง การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561 จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอภาวะการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนที่ผ่านมาในรายประเทศและรายภาค รวมทั้งการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนในระยะต่อไป โดยสาระสำคัญของเอกสารฉบับนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านปี 2561 และ ส่วนที่สอง ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการศึกษานี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านและการพัฒนาพื้นที่ชายแดน และขอขอบคุณหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการศึกษาเป็นอย่างดี ซึ่งช่วยให้การจัดทำเอกสารฉบับนี้ลุล่วงด้วยดี

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่
สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กันยายน 2562

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

i-v

1 ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561

1.1 ภาพรวมการค้าชายแดนระหว่างปี 2557-2561	1
1.1.1 มูลค่าการค้าชายแดน	1
1.1.2 มูลค่าการส่งออก-นำเข้า	2
1.1.3 ดุลการค้า	2
1.2 การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านจำแนกรายประเทศ	4
1.2.1 ไทย-มาเลเซีย	4
1.2.2 ไทย-สปป.ลาว	6
1.2.3 ไทย-เมียนมา	8
1.2.4 ไทย-กัมพูชา	11
1.3 การค้าชายแดนรายภาค	16
1.3.1 ภาคใต้	16
1.3.2 ภาคเหนือ	17
1.3.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	18
1.3.4 ภาคตะวันออก	19
1.3.5 ภาคตะวันตก	20
1.4 การค้าชายแดนในระยะต่อไป	21

2 ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561

2.1 ภาพรวมการค้าผ่านแดนระหว่างปี 2557-2561	25
2.1.1 มูลค่าการค้าผ่านแดน	25
2.1.2 มูลค่าการส่งออก	25
2.1.3 มูลค่าการนำเข้า	25
2.1.4 ดุลการค้า	26

2.2	การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านรายประเทศ	26
2.2.1	ไทย-จีนตอนใต้	26
2.2.2	ไทย-สิงคโปร์	30
2.2.3	ไทย-เวียดนาม	33
2.3	การค้าผ่านแดนรายภาค	37
2.3.1	ภาคใต้-สิงคโปร์	38
2.3.2	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-จีนตอนใต้ และเวียดนาม	39
2.3.3	ภาคเหนือ-จีนตอนใต้	41
2.3.4	ภาคตะวันออก-เวียดนาม	42
2.4	การค้าผ่านแดนในระยะต่อไป	43
ภาคผนวก	ก. ตารางมูลค่าการค้าชายแดน	ภก 1 – ภก 13
ภาคผนวก	ข. ตารางมูลค่าการค้าผ่านแดน	ภข 1

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1	สัดส่วนการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านปี 2557	1
แผนภูมิที่ 2	สัดส่วนการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านปี 2561	1
แผนภูมิที่ 3	มูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2557 – 2561	25

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทย - มาเลเซีย เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา ปี 2557 - 2561	2
ตารางที่ 2	มูลค่าการค้าชายแดนไทยและอัตราการขยายตัว ปี 2557– 2561	3
ตารางที่ 3	ด้านที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2561 สูงสุด 10 อันดับแรก	14
ตารางที่ 4	มูลค่าการค้าชายแดนรายภาคและอัตราการขยายตัว	15
ตารางที่ 5	มูลค่าการค้าชายแดนภาคใต้และอัตราการขยายตัว	17
ตารางที่ 6	มูลค่าการค้าชายแดนภาคเหนือและอัตราการขยายตัว	18
ตารางที่ 7	มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและอัตราการขยายตัว	19
ตารางที่ 8	มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกและอัตราการขยายตัว	20
ตารางที่ 9	มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันตกและอัตราการขยายตัว	20
ตารางที่ 10	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2557 – 2561	26
ตารางที่ 11	รายการสินค้าส่งออกผ่านแดนไปยังจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก	27
ตารางที่ 12	รายการสินค้านำเข้าผ่านแดนจากจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก	28
ตารางที่ 13	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - จีนตอนใต้ รายด้าน	29
ตารางที่ 14	รายการสินค้าส่งออกผ่านแดนไปยังสิงคโปร์ 5 อันดับแรก	31
ตารางที่ 15	รายการสินค้านำเข้าผ่านแดนจากสิงคโปร์ 5 อันดับแรก	31
ตารางที่ 16	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - สิงคโปร์ รายด้าน	32
ตารางที่ 17	รายการสินค้าส่งออกผ่านแดนไปยังเวียดนาม 5 อันดับแรก	33
ตารางที่ 18	รายการสินค้านำเข้าผ่านแดนจากเวียดนาม 5 อันดับแรก	34
ตารางที่ 19	มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย – เวียดนาม รายด้าน	35
ตารางที่ 20	การค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน รายภาค ปี 2557 – 2561	37
ตารางที่ 21	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคใต้ – สิงคโปร์	38
ตารางที่ 22	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ – จีนตอนใต้ และเวียดนาม	40
ตารางที่ 23	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคเหนือ – จีนตอนใต้	41
ตารางที่ 24	มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออก – เวียดนาม	43

คำจำกัดความ

การค้าชายแดน หมายถึง การค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ มาเลเซีย เมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชา โดยการส่งออกและนำเข้าผ่านทางจุดผ่านแดนที่จัดตั้งขึ้นบริเวณชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างเป็นทางการ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยภายใต้พระราชบัญญัติการตรวจคนเข้าเมือง ได้แก่ จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว และจุดผ่อนปรน

การค้าผ่านแดน หมายถึง การขนส่งสินค้าผ่านเข้า-ออกไทย ผ่านประเทศเพื่อนบ้านประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นการนำไปขนส่งต่อหรือใช้อุปโภคบริโภคในประเทศเองก็ได้ โดยในรายงานนี้เป็นมูลค่าของการค้าผ่านแดนที่ไทยเป็นประเทศต้นทางและประเทศปลายทาง

หมายเหตุ : เรียบเรียงคำจำกัดความจากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

เอกสารฉบับนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ *ส่วนที่หนึ่ง* ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561 และ *ส่วนที่สอง* ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561 โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

การค้าชายแดนเป็นสัดส่วนสำคัญของการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีมูลค่า 1,538,735 ล้านบาท ในปี 2561 คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 73 ของการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งในช่วงที่ผ่านมามูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2557-2561 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.3 ต่อปี ในส่วนดุลการค้าไทยได้เปรียบดุลการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านมาโดยตลอด และได้เปรียบดุลการค้ากับทุกประเทศยกเว้นเมียนมาที่ไทยเสียเปรียบดุลการค้าในช่วงปี 2557 – 2558 อย่างไรก็ตาม ไทยกลับมาได้เปรียบดุลการค้าในช่วงปี 2559 – 2561 โดยภาพรวมในช่วงปี 2557 – 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านลดลงเฉลี่ยร้อยละ 0.5 ต่อปี

การค้าชายแดนกับมาเลเซียมีมูลค่าการค้าสูงที่สุด โดยในปี 2561 มีมูลค่า 571,928 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 51 รองลงมาคือ สปป.ลาว (ร้อยละ 19) เมียนมา (ร้อยละ 17) และกัมพูชา (ร้อยละ 13) นอกจากนี้ การส่งออกไปยังมาเลเซียมีมูลค่าสูงสุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่น โดยมีด้านศุลกากร สะเดาและด้านศุลกากรป่าดงเบขาร์เป็นจุดผ่านแดนสำคัญซึ่งมีมูลค่าการค้าชายแดนสูงสุดเป็นอันดับหนึ่งและสองของประเทศ ในช่วงปี 2557-2561 การส่งออกไปยังมาเลเซียเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.3 ต่อปี **โดยยางพาราเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด** คิดเป็นร้อยละ 25.7 ของมูลค่าการส่งออกในปี 2561 ทั้งหมด ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 24.8 รองลงมา ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ และไม้แปรรูป การส่งออกไปยังมาเลเซียในปี 2561 (293,808 ล้านบาท) มีมูลค่าลดลงจากส่งออกในปี 2560 (312,458 ล้านบาท) เนื่องจากราคายางพาราลดลง

สำหรับการนำเข้าจากมาเลเซียมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยระหว่างปี 2557-2561 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.6 ต่อปี และการนำเข้าจากมาเลเซียมีมูลค่าสูงที่สุด (278,120 ล้านบาท ในปี 2561) เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่น **ในปี 2561 เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด** คือ 44,141 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.9 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากมาเลเซียทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 41.2 รองลงมา ได้แก่ เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง และส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ ที่ผ่านมาไทยนำเข้าสินค้าเทคโนโลยีจากมาเลเซียเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากมาเลเซียยังมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีและทักษะแรงงานสูงกว่าไทย จึงทำให้มาเลเซียมีศักยภาพในอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องจักรที่ใช้ในภาคอุตสาหกรรม

การค้าชายแดนระหว่างไทย-สปป.ลาว มีมูลค่าการค้าสูงเป็นลำดับสองรองจากมาเลเซีย โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้าประมาณ 213,619 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 เฉลี่ยร้อยละ 9.2 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 ในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 128,867 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 1.8 **โดยน้ำมันดีเซลเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด** คิดเป็นร้อยละ 14.1 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ สินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ และน้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ การขยายตัวทางเศรษฐกิจของ สปป.ลาว ตลอดหลายปี

ที่ผ่านมาและการดำเนินโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ที่เป็นโครงการต่อเนื่องส่งผลให้ยังคงมีความต้องการปัจจัยการผลิต เช่น น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับอุตสาหกรรม และยานพาหนะเพื่อการขนส่งสินค้า

สำหรับการนำเข้ามายังประเทศไทย พลังงานไฟฟ้าเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด (45,790 ล้านบาท) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 54 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าจาก สปป.ลาว ทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ทองแดงและผลิตภัณฑ์ เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรทัศน์ และอุปกรณ์) เครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ โทรเลขและโทรทัศน์ และผักและของปรุงแต่งจากผัก ในช่วงปี 2557 - 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้าขายแดนกับ สปป.ลาว อย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2561 ได้เปรียบดุลการค้า 44,115 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2557 - 2561 การได้เปรียบดุลการค้าลดลงอย่างต่อเนื่องโดยลดลงเฉลี่ยร้อยละ 17.7 ต่อปี เนื่องจากการนำเข้าพลังงานไฟฟ้าเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การค้าขายแดนระหว่างไทย-สปป.ลาว มีด้านศุลกากรมุกดาหาร และด้านศุลกากรหนองคายเป็นช่องทางการค้าสำคัญ

การค้าขายแดนระหว่างไทย-เมียนมา มีมูลค่าการค้าขายแดนสูงเป็นลำดับสามรองจากมาเลเซีย และ สปป.ลาว โดยปี 2561 มีมูลค่าการค้าขายแดน 193,327 ล้านบาท ในช่วงปี 2557 - 2561 มูลค่าการค้าขายแดนลดลงเฉลี่ยประมาณร้อยละ 2.4 ต่อปี และการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.0 ต่อปี โดยน้ำมันดีเซลเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุดคิดเป็นประมาณร้อยละ 7.4 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ ผืนผ้าและด้าย และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ในปี 2561 เศรษฐกิจเมียนมามีการขยายตัวร้อยละ 6.2 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนซึ่งขยายตัวร้อยละ 5.9 เนื่องจากการใช้นโยบายสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น

สำหรับการนำเข้าในช่วงปี 2557-2561 ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 6.0 ต่อปี โดยก๊าซธรรมชาติเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด ซึ่งในปี 2561 มีมูลค่า 74,775 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 84.9 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ สัตว์น้ำ โค กระบือ สุกร แพะและแกะ และเหล็ก ในช่วงปี 2557-2558 ไทยเสียเปรียบดุลการค้าขายแดนกับเมียนมา เนื่องจากการนำเข้าก๊าซธรรมชาติปีละประมาณ 100,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2559 - 2560 การนำเข้าก๊าซธรรมชาติลดลงส่งผลให้ไทยได้เปรียบดุลการค้า โดยการค้าขายแดนระหว่างไทย-เมียนมามีด้านศุลกากรแม่สอด ด้านศุลกากรสังขละบุรี และด้านศุลกากรระนองเป็นช่องทางการค้าสำคัญ

การค้าขายแดนระหว่างไทย-กัมพูชามีมูลค่าการค้าขายแดนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่น โดยปี 2561 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 145,800 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 เฉลี่ยร้อยละ 6.4 ต่อปี มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 123,022 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 20.9 โดยเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์เป็นสินค้าส่งออกอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 10.6 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ และเครื่องจักรกลและส่วนประกอบอื่นๆ เนื่องจากสินค้าไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีในตลาดกัมพูชา ดังนั้น ชาวกัมพูชาจึงนิยมใช้สินค้าไทยและนำเข้าสินค้าจากไทยมากขึ้น นอกจากนี้ กัมพูชามีความต้องการยานพาหนะเพิ่มสูงขึ้น จึงส่งผลให้มีการนำเข้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์จากประเทศไทยสูงขึ้นตามไปด้วย

สำหรับการนำเข้ามายังประเทศไทย ในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 22,778 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ประมาณร้อยละ 3.2 โดยผักและของปรุงแต่งจากผักเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 6,561 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 28.8 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 33.6 รองลงมา ได้แก่ ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ทองแดงและผลิตภัณฑ์ มูลค่าการค้าขายแดนไทย-กัมพูชาเติบโตขึ้นเนื่องจากสภาพเส้นทางคมนาคมที่ดีขึ้น

และความสัมพันธ์ของประชาชนตามแนวชายแดนทั้ง 2 ประเทศเป็นไปด้วยดี ในปี 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับกัมพูชา 100,245 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 7.0

การค้าชายแดนของไทยในระยะต่อไปต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขของการพัฒนาในประเทศเพื่อนบ้าน และการเข้าอยู่ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่งเป็นทั้งปัจจัยที่สนับสนุนและข้อจำกัดต่อการค้าชายแดนของไทย โดยประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดกับไทยแต่ละประเทศมีนโยบายการพัฒนาและข้อจำกัดที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันทุกประเทศอยู่ระหว่างการปรับตัวเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากการมีพื้นที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้านและการเข้าอยู่ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เช่น การปรับปรุงเส้นทางการขนส่งในประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่ง การปรับปรุงกฎระเบียบทางการค้าระหว่างประเทศให้เป็นมาตรฐานสากลมากขึ้น การพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการลงทุนซึ่งรวมถึงการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษทั้งของไทยและประเทศเพื่อนบ้าน บริเวณพื้นที่ชายแดน และการปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนการขยายตัวของการค้าชายแดนให้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในระยะต่อไปฐานการผลิตจะย้ายไปยังพื้นที่ชายแดนและประเทศเพื่อนบ้านที่มีค่าแรงต่ำกว่ามากขึ้น และเมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชาจะสามารถผลิตสินค้าพื้นฐานซึ่งไทยเคยส่งไปขายได้มากประเภทมากขึ้น ขณะที่มาเลเซียจะผลิตสินค้าที่ใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น ดังนั้นไทยจะต้องติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในประเทศเพื่อนบ้านอย่างใกล้ชิดเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์และเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

ไทยมีการค้าผ่านแดนกับ 3 ประเทศ ได้แก่ จีนตอนใต้ (มณฑลยูนนาน และมณฑลกว่างซี) เวียดนาม และสิงคโปร์ ซึ่งการค้าผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2557 – 2561 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2557 – 2559 ไทยเสียเปรียบดุลการค้า และกลับมาได้เปรียบดุลการค้าในปี 2560 และเสียเปรียบดุลการค้าอีกครั้งในปี 2561 โดยเสียเปรียบดุลการค้า 13,191 ล้านบาท

การค้าผ่านแดนของไทยกับประเทศจีนตอนใต้มีมูลค่าสูงที่สุด (103,451 ล้านบาท) รองลงมา ได้แก่ สิงคโปร์ และเวียดนาม ในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่าการค้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 21.0 ต่อปี การส่งออกไปยังจีนตอนใต้มีมูลค่า 32,922 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 11.6 โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.6 ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับจีนตอนใต้ทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็งและแห้ง วงจรรพิมพ์ และลำไยแห้ง อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจของจีนปี 2561 เติบโตร้อยละ 6.6 มีแนวโน้มชะลอตัวเล็กน้อย เนื่องจากผลกระทบจากสงครามการค้ากับสหรัฐอเมริกา

สำหรับการนำเข้า ในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 70,529 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 41.4 โดยในปี 2561 เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.9 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนจากจีนตอนใต้ทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็ก เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรเลข โทรศัพท์ อุปกรณ์) ไทยนำเข้าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์จากจีนเนื่องจากผู้ผลิตสินค้าประเภทนี้มีฐานการผลิตในจีนและสินค้านี้มีราคาย่อมเยา และจีนมีกำลังการผลิตมากทำให้ได้เปรียบด้านต้นทุน สำหรับช่องทางการค้าผ่านแดนหลักกับจีนตอนใต้ ได้แก่ ด่านศุลกากรมุกดาหาร เชียงของ นครพนม และเชียงแสน

การค้าผ่านแดนของไทยกับสิงคโปร์มีมูลค่าสูงเป็นอันดับที่ 2 ในปี 2561 มูลค่าการค้าผ่านแดนในช่วงปี 2557 – 2561 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.7 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 86,195 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 21.3 ในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 36,789 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 เฉลี่ยร้อยละ 8.9 ต่อปี โดยเครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบเป็นสินค้าส่งออกที่มี **มูลค่าสูงที่สุด** ซึ่งมีมูลค่าการส่งออก 18,929 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 51.5 ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์ทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 95.6 รองลงมา ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้า แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า และแผงวงจรไฟฟ้า การส่งออกไปยังสิงคโปร์ปี 2561 เติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.9 โดยเฉพาะเครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ และกลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ โดยในปี 2561 ขยายตัวร้อยละ 3.2 ชะลอตัวลงเล็กน้อยเนื่องจากความเสี่ยงจากผลกระทบของสงครามการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกา

สำหรับการนำเข้าในปี 2561 มีมูลค่าประมาณ 49,406 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 21.6 โดยในปี 2561 เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด ซึ่งมีมูลค่า 35,944 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 72.8 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนจากสิงคโปร์ทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 32 รองลงมา ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ และเครื่องจักรกลอื่นๆ และส่วนประกอบ ในปี 2561 ไทยมีการนำเข้าจากสิงคโปร์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการนำเข้าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีความต้องการเพิ่มขึ้นตามอุปสงค์ของตลาดโลกที่มีต่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยมีด้านศุลกากรสะเดา และด้านศุลกากรปาดังเบซาร์เป็นช่องทางการค้าผ่านแดนหลัก ในช่วงปี 2557 -2561 ไทยเสียเปรียบดุลการค้ากับสิงคโปร์ทุกปี โดยในปี 2561 ไทยเสียเปรียบดุลการค้าสิงคโปร์ 12,617 ล้านบาท เสียเปรียบเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 26.8

การค้าผ่านแดนของไทยกับเวียดนามมีมูลค่าสูงเป็นลำดับ 3 รองจากจีนตอนใต้ และสิงคโปร์ ในช่วงปี 2557 - 2561 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.8 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 78,310 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 1.6 การส่งออกไปยังเวียดนามมีมูลค่า 57,672 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 7.2 โดยผลไม้แช่เย็น แช่แข็งและแห้งเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.2 (มูลค่า 13,928 ล้านบาท) ของมูลค่าการส่งออกผ่านแดนกับเวียดนามทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ ลำไยแห้ง ลำไยสด และหม้อแบตเตอรี่และส่วนประกอบ

สำหรับการนำเข้า ในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 20,639 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 18.4 โดยเครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์เป็นสินค้านำเข้าสูงที่สุด คือ 16,885 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 81.8 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับเวียดนามทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ไตโอดทรานซิสเตอร์และอุปกรณ์กึ่งตัวนำ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ วงจรพิมพ์ และพืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นๆ ในช่วงปี 2557 -2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนามเกือบทุกปี ยกเว้นปี 2557 โดยในปี 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนาม 37,033 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 17.3 โดยด้านศุลกากรมุกดาหารและด้านศุลกากรเชียงของเป็นช่องทางการค้าผ่านแดนหลัก

การค้าผ่านแดนของไทยกับทั้ง 3 ประเทศ มีโอกาสขยายตัวเพิ่มขึ้นในอนาคต แม้อยู่ภายใต้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจในภูมิภาคที่มีแนวโน้มชะลอตัวจากปัจจัยต่างๆ และอุปสรรคหลายประการ รวมทั้งการอำนวยความสะดวก

ความสะดวกในการคมนาคมและการผ่านแดนที่ยังต้องเจรจาทำความตกลงระหว่างประเทศ เช่น การพัฒนามาตรฐานและการเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งข้ามแดน อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเส้นทางคมนาคมเพื่อการเชื่อมโยงในภูมิภาคหลายเส้นทาง และการพัฒนาด้านชายแดนให้เกิดความสะดวกจะช่วยให้การขนส่งมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้น ในอนาคตการค้าผ่านแดนจะขยายตัวไปยังประเทศอื่นที่ไม่มีชายแดนติดกับไทยมากขึ้น โดยการค้าชายแดนจะขยายตัวจากการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศที่มีชายแดนติดกับไทยไปสู่ประเทศเพื่อนบ้านอื่นที่ไม่มีชายแดนติดกับประเทศไทยแต่อยู่ในระยะที่การขนส่งทางบกจะสามารถให้บริการขนส่งไปถึงได้ เช่น อินเดีย บังคลาเทศ

สถานการณ์ในประเทศจีน สิงคโปร์ และเวียดนามจะสนับสนุนให้การค้าผ่านแดนมีความสำคัญมากขึ้น โดยประเทศจีนได้มีการปรับนโยบายเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อสนับสนุนการลงทุนจากต่างชาติให้มากขึ้น และได้พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงกับ สปป.ลาว และไทยได้สะดวกขึ้น สำหรับสิงคโปร์มีระบบเศรษฐกิจที่ขึ้นอยู่กับการค้าโลกซึ่งเมื่อฟื้นตัวจะช่วยให้การค้าผ่านแดนมีการขยายตัวมากขึ้น ส่วนเวียดนาม ในปี 2562 จะเข้าเป็นสมาชิกของความตกลงการค้าเสรี Comprehensive and Progressive Agreement of Trans-Pacific Partnership (CPTPP) ซึ่งจะทำให้ภาษีสินค้าทุกรายการจากเวียดนามไปยังประเทศสมาชิก CPTPP กลายเป็นร้อยละ 0 รวมทั้งเวียดนามยังมีข้อตกลง EU-Vietnam FTA (EVFTA) อีกด้วย ที่จะช่วยลดข้อจำกัดด้านภาษีในการส่งออกสินค้าไปยุโรป จึงคาดว่าในอนาคตการค้าผ่านแดนจะมีความสำคัญมากขึ้น และเป็นโอกาสของไทยที่จะขยายการค้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้ สิงคโปร์ และเวียดนามให้มากขึ้น รวมทั้งขยายการค้าไปสู่ประเทศเพื่อนบ้านอื่นที่ไม่มีชายแดนติดกับประเทศไทยด้วย ดังนั้น การศึกษาและเตรียมตัวสำหรับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันและส่งเสริมโอกาสในทางการค้าและการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอยู่เสมอเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาและสนับสนุนให้การค้าผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีการเจริญเติบโตมากขึ้นต่อไป

ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

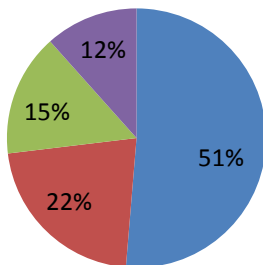
ปี 2561 (มกราคม - ธันวาคม)

1.1 ภาพรวมการค้าชายแดนระหว่างปี 2557 - 2561

1.1.1 มูลค่าการค้า

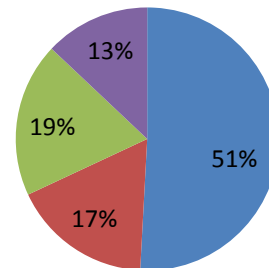
- (1) การค้าชายแดนเป็นส่วนสำคัญของการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านและขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยระหว่างปี 2557-2561 มูลค่าการค้าชายแดนคิดเป็นร้อยละ 73 ของการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน และมูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.3 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่า 1,124,673 ล้านบาท
- (2) ในช่วงปี 2557 - 2559 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านลดลง และเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2560 - 2561 ซึ่งต่างจากการค้าชายแดนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยรวมการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านระหว่างปี 2557-2561 ขยายตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2 ต่อปี โดยเพิ่มขึ้นจาก 1,428,428 ล้านบาทในปี 2557 เป็น 1,538,735 ล้านบาทในปี 2561

แผนภูมิที่ 1 : สัดส่วนการค้าชายแดน ปี 2557

- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - มาเลเซีย ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด
- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - เมียนมา ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด
- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด
- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด

แผนภูมิที่ 2 : สัดส่วนการค้าชายแดน 2561

- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - มาเลเซีย ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด
- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - เมียนมา ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด
- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด
- มูลค่าการค้าชายแดนไทย - กัมพูชา ต่อมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด

ตารางที่ 1 : มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทย-มาเลเซีย เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา ปี 2557-2561

ปี	2557	2558	2559	2560	2561	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยระหว่างปี 2557-2561 (ร้อยละ)	อัตราการขยายตัวปี 2560-2561 (ร้อยละ)
การค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน							
มูลค่ารวม	1,428,428	1,392,574	1,354,223	1,396,751	1,538,735	2.0	10.2
ส่งออก	821,665	793,471	787,875	808,768	897,692	2.4	11.0
นำเข้า	606,763	599,103	566,348	587,983	641,043	1.5	9.0
ดุลการค้า	214,902	194,367	221,527	220,785	256,649	5.1	16.2
การค้าชายแดน							
มูลค่ารวม	990,409	1,006,301	1,013,206	1,081,274	1,124,673	3.3	4.0
ส่งออก	590,664	589,140	605,159	654,414	650,909	2.5	-0.5
นำเข้า	399,745	417,161	408,047	426,860	473,764	4.4	11.0
ดุลการค้า	190,919	171,979	197,113	227,553	177,145	-0.5	-22.2
สัดส่วนมูลค่าการค้าชายแดนต่อมูลค่าการค้าระหว่างประเทศกับประเทศเพื่อนบ้าน (ร้อยละ)	69	72	75	77	73	-	-

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

- (3) มูลค่าการค้าชายแดนกับมาเลเซียมีมูลค่าสูงที่สุด โดยในปี 2561 มีสัดส่วนร้อยละ 51 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด รองลงมาคือ สปป.ลาว (ร้อยละ 19) และเมียนมา (ร้อยละ 17) และกัมพูชา (ร้อยละ 13) อย่างไรก็ตาม การส่งออกไปยังมาเลเซียมีความผันผวน โดยลดลงในปี 2558 และเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2559 – 2560 และลดลงอีกครั้งในปี 2561 ขณะที่การนำเข้าเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2557 – 2558 ลดลงในปี 2559 และเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2560 – 2561

- 1.1.2 การค้าชายแดนมีอัตราการเพิ่มของมูลค่าการนำเข้ามากกว่ามูลค่าการส่งออก ซึ่งในช่วงปี 2557-2561 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.4 ต่อปี ขณะที่การส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 2.5 ต่อปี

- (1) มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2557 – 2560 และลดลงในปี 2561 โดยมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นจาก 590,664 ล้านบาทในปี 2557 เป็น 654,414 ล้านบาทในปี 2560 และในปี 2561 มีมูลค่า 650,909 ล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2560 เล็กน้อย โดยการส่งออกไปยังมาเลเซียคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 45 ซึ่งสูงที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ
- (2) มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2557-2558 ลดลงในปี 2559 และเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2560 – 2561 โดยรวมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.4 ต่อปี เพิ่มจาก 399,745 ล้านบาทในปี 2557 เป็น 473,764 ล้านบาทในปี 2561

1.1.3 ดุลการค้า

- (1) ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนมาโดยตลอด โดยในช่วงปี 2557 – 2558 ไทยได้เปรียบดุลการค้าลดลง และเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2559 – 2560 แต่ลดลงในปี 2561 โดยรวมไทยได้เปรียบดุลการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 22.2 ต่อปี โดยลดลงจาก 190,919 ล้านบาทในปี 2557 เป็น 177,145 ล้านบาทในปี 2561

- (2) ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับทุกประเทศ โดยในช่วงปี 2557 – 2558 ได้เปรียบดุลการค้ากับทุกประเทศยกเว้นเมียนมา อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2559 – 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับเมียนมาด้วย โดยในช่วงปี 2557 – 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับมาเลเซียเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 41.3 ต่อปี ได้เปรียบดุลการค้ากับเมียนมาเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 72.2 ต่อปี ได้เปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาว ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 17.7 ต่อปี และกับกัมพูชาเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7 ต่อปี
- (3) ในช่วงปี 2560 – 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับกัมพูชาสูงที่สุด โดยในปี 2560 และปี 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 78,187 ล้านบาท และ 100,245 ล้านบาท ตามลำดับ รองลงมาคือ สปป.ลาว เมียนมา และมาเลเซีย โดยในปี 2561 ได้เปรียบดุลการค้า 44,115 ล้านบาท 17,098 ล้านบาท และ 15,688 ล้านบาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับเมียนมาเพิ่มขึ้นในอัตราสูงที่สุด โดยในช่วงปี 2557 – 2561 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 72.2 ต่อปี รองลงมาคือมาเลเซียเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 41.3 ต่อปี และกัมพูชาเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 7 ต่อปี สำหรับดุลการค้ากับ สปป.ลาว ไทยได้เปรียบดุลการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 17.7 ต่อปี

ตารางที่ 2 : มูลค่าการค้าชายแดนไทยและอัตราการขยายตัว ปี 2557 – 2561

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัว เฉลี่ยต่อปี	อัตราการขยายตัว เฉลี่ยต่อปี
	2557	2558	2559	2560	2561	(2557-2561) (%)	(2560-2561) (%)
มูลค่าการค้ารวม	990,409	1,006,301	1,013,206	1,081,274	1,124,673	3.3	4.0
ส่งออก	590,664	589,140	605,159	654,414	650,909	2.5	-0.5
นำเข้า	399,745	417,161	408,047	426,860	473,764	4.4	11.0
ดุลการค้า	190,919	171,979	197,113	227,553	177,145	-0.5	-22.2
ไทย-มาเลเซีย							
มูลค่าการค้ารวม	508,223	486,318	501,307	564,629	571,928	3.2	1.3
ส่งออก	275,560	250,598	258,109	312,458	293,808	2.3	-6.0
นำเข้า	232,663	235,720	243,198	252,171	278,120	4.6	10.3
ดุลการค้า	42,896	14,877	14,911	60,286	15,688	41.3	-74.0
ไทย-สปป.ลาว							
มูลค่าการค้ารวม	151,465	176,981	202,943	207,046	213,619	9.2	3.2
ส่งออก	124,319	133,072	136,440	131,262	128,867	1.0	-1.8
นำเข้า	27,146	43,909	66,502	75,784	84,752	34.7	11.8
ดุลการค้า	97,173	89,163	69,938	55,479	44,115	-17.7	-20.5
ไทย-เมียนมา							
มูลค่าการค้ารวม	215,709	217,924	187,905	184,331	193,327	-2.4	4.9
ส่งออก	94,007	100,778	109,267	108,966	105,212	3.0	-3.4
นำเข้า	121,703	117,145	78,638	75,365	88,114	-6.0	16.9
ดุลการค้า	-27,696	-16,367	30,629	33,601	17,098	72.2	-49.1
ไทย-กัมพูชา							
มูลค่าการค้ารวม	115,012	125,078	121,051	125,268	145,800	6.4	16.4
ส่งออก	96,779	104,692	101,342	101,728	123,022	6.6	20.9
นำเข้า	18,234	20,386	19,708	23,541	22,778	6.2	-3.2
ดุลการค้า	78,545	84,306	81,634	78,187	100,245	7.0	28.2

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนพื้นที่ สศช.

1.2 การค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านจำแนกรายประเทศ

1.2.1 ไทย-มาเลเซีย : มีมูลค่าการค้าสูงสุด โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 571,928 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 เฉลี่ยร้อยละ 3.2 ต่อปี เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 1.3 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2560 - 2561 มีดังนี้

(1) การส่งออกและการนำเข้า

(1.1) การส่งออกมีความผันผวน โดยการส่งออกลดลงในปี 2558 เพิ่มขึ้นในช่วงปี 2559 - 2560 และลดลงในปี 2561 โดยลดลงจาก 312,458 ล้านบาทในปี 2560 เป็น 293,808 ล้านบาท ในปี 2561 ซึ่งในปี 2561 ยางพาราเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงสุด มีมูลค่า 75,644 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.7 ของมูลค่าการส่งออกปี 2561 ทั้งหมด ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 24.8 รองลงมา ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (41,470 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.9) ผลิตภัณฑ์ยาง (27,143 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 16.8) เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ (21,632 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 91) และไม้แปรรูป (13,983 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 41.3)

เนื่องจากราคายางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพาราในประเทศที่ลดลง ส่งผลให้การส่งออกยางพาราไปยังมาเลเซียในปี 2561 มีมูลค่าลดลงตามไปด้วย โดยการส่งออกยางพาราของไทยทั้งหมดลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 17.5 นอกจากตลาดนอกจากตลาดส่งออกมาเลเซียแล้ว ตลาดส่งออกยางพาราไปยังประเทศจีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา อินเดีย และเกาหลีใต้ก็ลดลงเช่นกัน

(1.2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2557-2561 ในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 278,120 ล้านบาท โดยเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงสุด คือ 44,141 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 15.9 ของมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากมาเลเซียทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 41.2 รองลงมา ได้แก่ เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ (36,085 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.3) เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ (25,647 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 5) สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง (20,066 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.2) และส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ (18,545 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.4)

ไทยนำเข้าสินค้าเทคโนโลยีจากมาเลเซียเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากมาเลเซียมีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและมีทักษะแรงงานสูงกว่าไทย จึงทำให้มาเลเซียมีศักยภาพในอุตสาหกรรมการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และสินค้าที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี รวมทั้งในปี 2561 การส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของมาเลเซียมีการฟื้นตัว ทำให้การส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดของมาเลเซียเพิ่มขึ้นร้อยละ 11

ในปี 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับมาเลเซียมากเป็นอันดับ 4 โดยได้เปรียบดุลการค้า 15,688 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ซึ่งไทยได้เปรียบดุลการค้า 60,286 ล้านบาท โดยลดลงร้อยละ 74

(2) การค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2561 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาทต่อปี พบว่า มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

(2.1) อันดับ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรสะเตา มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงสุดอันดับหนึ่งของประเทศ ในช่วงปี 2560-2561 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้ารวม 376,892 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2561 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ มีมูลค่า 38,722 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 17.1 รองลงมา ได้แก่ ยางพารา (23,624 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 18.2) เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ (20,748 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 100.9) ไม้อแปรรูป (6,313 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 58.3) และแผงวงจรไฟฟ้า (6,188 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.8)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.7 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ มีมูลค่า 42,049 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 50.4 รองลงมา ได้แก่ เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ (22,637 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.7) สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง (20,055 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5) แผงวงจรไฟฟ้า (18,296 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 34.7) และส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ (16,792 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.3)

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 32,258 ล้านบาท โดยเสียเปรียบลดลงร้อยละ 83.1

(2.2) อันดับ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรปางดงเบซาร์ มีมูลค่าการค้าสูงสุดเป็นอันดับสองของประเทศ ในช่วงปี 2560 – 2561 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.3 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้ารวม 184,951 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในปี 2561 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.7 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ ยางพารา มีมูลค่า 49,397 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 27.9 รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ยาง (22,982 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 21) ไม้อแปรรูป (7,663 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 11.3) รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (6,127 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.5) และเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (2,748 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 48.6)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.4 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ มีมูลค่า 35,633 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 38.1 รองลงมา ได้แก่ เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ (2,968 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 28.4) รถยนต์นั่ง (2,519 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 153.6) เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ โทรเลข โทรศัพท์ (2,280 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 33.8) และอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับตัดต่อหรือป้องกันวงจรไฟฟ้า (2,180 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 363)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 44,787 ล้านบาท โดยได้เปรียบลดลงร้อยละ 40.8

1.2.2 ไทย-สปป.ลาว มีมูลค่าการค้าสูงเป็นลำดับสองรองจากมาเลเซีย โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 213,619 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 (มีมูลค่าประมาณ 151,465 ล้านบาท) เฉลี่ยร้อยละ 9.2 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2560 – 2561 มีดังนี้

(1) การส่งออกและการนำเข้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 128,867 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 1.8 โดยน้ำมันดีเซลเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่าส่งออกประมาณ 18,189 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.1 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 28.5 รองลงมา ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (9,252 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 11.2) น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (7,045 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.4) สินค้าปศุสัตว์อื่นๆ (5,942 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.3) และสินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ (4,348 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 49.2)

ในปี 2561 เศรษฐกิจของ สปป.ลาว ยังคงมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยขยายตัวร้อยละ 6.6 เนื่องจากการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ (FDI) ในโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังน้ำและการก่อสร้างทางรถไฟลาว-จีนที่กำลังดำเนินการ ส่งผลให้การส่งออกสินค้าในกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าประเภทน้ำมันเชื้อเพลิงและการก่อสร้างจากไทยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 84,752 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ประมาณร้อยละ 11.8 โดยเชื้อเพลิงอื่นๆ (พลังงานไฟฟ้า) เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด มีมูลค่าประมาณ 45,790 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 54 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.8 รองลงมา ได้แก่ ทองแดงและผลิตภัณฑ์ (11,903 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10) เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรศัพท์ อุปกรณ์) (8,312 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7.1) เครื่องรับวิทยุ โทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์ (5,134 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.7) และผักและของปรุงแต่งจากผัก (2,935 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 19.4)

รายการสินค้านำเข้าจาก สปป.ลาว ที่สูงสุดในปี 2561 ยังคงเป็นพลังงานไฟฟ้าซึ่งยังคงมีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.8 ซึ่งประเทศไทยนำเข้าพลังงานไฟฟ้าจากต่างประเทศร้อยละ 9 ของกำลังการผลิตไฟฟ้าในระบบทั้งหมด โดยที่ สปป. ลาว ยังคงเป็นประเทศที่ไทยนำเข้าพลังงานไฟฟ้ามากที่สุดถึง 3,877.6 เมกะวัตต์

ในปี 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับ สปป.ลาว โดยไทยได้เปรียบดุลการค้า 44,115 ล้านบาท ลดลงจากในปี 2560 ซึ่งไทยได้เปรียบดุลการค้า 55,479 ล้านบาท โดยลดลงร้อยละ 20.5

(2) การค้าชายแดนไทย-สปป.ลาว ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด่านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2561 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาทต่อปี พบว่ามีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่

(2.1) **อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรมุกดาหาร** มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 6 ของประเทศ ในช่วงปี 2560-2561 มูลค่าการค้าลดลงร้อยละ 1.9 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 62,316 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2561 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 13 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ วงจรมีมูลค่า 2,911 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 7.4 รองลงมา ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่นๆ (2,172 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.7) สินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ (2,045 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 67.2) น้ำมันดีเซล (1,236 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.1) และผลิตภัณฑ์พลาสติกอื่นๆ (986 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.3)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ ทองแดงและผลิตภัณฑ์ มีมูลค่า 11,902 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 10.1 รองลงมา ได้แก่ เชื้อเพลิงอื่นๆ (8,437 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1) เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรเลข โทรศัพท์ และอุปกรณ์) (8,312 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7.1) เครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์ (5,133 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 43.7) และเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (387 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.8)

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 11,440 ล้านบาท โดยไทยเสียเปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 126

(2.2) **อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรหนองคาย** มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 7 ของประเทศ ในช่วงปี 2560 – 2561 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 62,090 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2561 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ มีมูลค่า 6,687 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 12 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันดีเซล (6,259 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.9) น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (3,022 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 6) ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า (2,059 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 5.4) และสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรอื่นๆ (1,856 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.1)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 29 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เชื้อเพลิง มีมูลค่า 5,996 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 37.6 รองลงมา ได้แก่ ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน (742 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.8) รองเท้า (427 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4) เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (286 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.8) และเครื่องมือเครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ การทดสอบอื่นๆ (239 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 108)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 44,686 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.1

(2.3) **อันดับที่ 3 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรทุ่งช้าง** มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 9 ของประเทศ ในช่วงปี 2560 – 2561 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.5 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 29,849 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2561 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.3 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ น้ำมันดีเซล มีมูลค่า 2,418 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 29.1 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูปอื่น ๆ (416 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8)

สินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ (ไม่รวมรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องจักร สินค้าอุปโภคบริโภค) (278 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 13) รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (265 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 78.4) และปูนซีเมนต์ (248 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.5)

- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 17 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เชื้อเพลิงอื่นๆ มีมูลค่า 24,014 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 17.4 รองลงมา ได้แก่ ธัญพืช (25 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 54.9) พืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นๆ (ไม่รวมพืชน้ำมันและผลิตภัณฑ์ และผักและของปรุงแต่งจากผัก) (16 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 47.6) แป้ง (7 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 58.9) และพืชน้ำมันและผลิตภัณฑ์ (5 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 43.9)

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 18,324 ล้านบาท โดยไทยเสียเปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.9

(2.4) อันดับที่ 4 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรนครพนม มีมูลค่าการค้าชายแดนอันดับ 11 ของประเทศ ในช่วงปี 2560 – 2561 มูลค่าการค้าลดลงร้อยละ 1.6 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 14,822 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2561 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 20.3 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ สินค้าปศุสัตว์อื่นๆ มีมูลค่า 1,178 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 12.3 รองลงมา ได้แก่ เครื่องสำอาง เครื่องหอมและสบู (755 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.7) วัตถุดิบเพื่อใช้ทำเครื่องสำอาง (426 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.6) เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ (415 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 35.4) และผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีอื่นๆ (386 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.5 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เชื้อเพลิงอื่นๆ มีมูลค่า 5,780 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 14.5 รองลงมา ได้แก่ ปูนซีเมนต์ (1,914 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 36.6) ปุ๋ย (482 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 24) ผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ (173 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 6.8) และเครื่องมือเครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ และการทดสอบอื่นๆ (40 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 363.2)

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 2,125 ล้านบาท โดยไทยเสียเปรียบเพิ่มขึ้นร้อยละ 341.3

1.2.3 ไทย-เมียนมา มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงเป็นลำดับสามรองจากมาเลเซีย และ สเปน.ลาว โดยปี 2561 มีมูลค่าการค้าชายแดนรวม 193,327 ล้านบาท ลดลงจากปี 2557 (มีมูลค่าประมาณ 215,709 ล้านบาท) เหลือร้อยละ 2.4 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 โดยมีรายละเอียดมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2560-2561 ดังนี้

(1) การส่งออกและการนำเข้า

- (1.1) การส่งออกเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2557-2559 แต่ลดลงเล็กน้อยในช่วงปี 2560-2561 ซึ่งในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 105,212 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 3.4 โดยน้ำมันดีเซลเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด คือ 7,754 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 7.4 ของมูลค่าการส่งออก เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 30 รองลงมา ได้แก่ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (6,069 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.8) น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (5,345 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.6) ผ้าผืนและด้าย (4,962

ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9) และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (4,375 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 5.7)

ในปี 2561 เศรษฐกิจเมียนมาขยายตัวร้อยละ 6.2 ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ดังนั้น ความความต้องการสินค้าจากไทยส่วนมากยังเป็นสินค้าทุนที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและอุตสาหกรรมยังคงเพิ่มขึ้น เช่น น้ำมันดีเซล (เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 7.4) และน้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.6) เป็นต้น รวมไปถึงสินค้าอุปโภคบริโภคยังคงมีความต้องการมากเช่นกัน

- (1.2) การนำเข้าลดลงในช่วงปี 2557 – 2560 และเพิ่มขึ้นในปี 2561 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 88,114 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 16.9 โดยก๊าซธรรมชาติเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด ซึ่งมีมูลค่า 74,775 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 84.9 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 17.6 รองลงมา ได้แก่ สัตว์น้ำ (3,352 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.2) โค กระบือ สุกร แพะ แกะ (2,365 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.1) เหล็ก (1,281 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 259.6) และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากสัตว์ (1,109 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.5)

ปี 2561 การนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากเมียนมามีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากการผลิตก๊าซธรรมชาติจากแหล่งก๊าซธรรมชาติในประเทศลดลง ซึ่งในปี 2561 ไทยนำเข้าก๊าซธรรมชาติร้อยละ 16 จากเมียนมา โดยนำเข้ามาจากแหล่งก๊าซสำคัญ 3 แห่ง ได้แก่ แหล่งก๊าซยาดานา ร้อยละ 9 แหล่งก๊าซชอติกา ร้อยละ 4 และแหล่งก๊าซเยตากุน ร้อยละ 3 ตามลำดับ

ในช่วงปี 2557 – 2558 ไทยเสียเปรียบดุลการค้าชายแดนกับเมียนมาลดลง และกลับมาได้เปรียบดุลการค้าตั้งแต่ปี 2559 เรื่อยมา โดยในปี 2561 ได้เปรียบดุลการค้า 17,098 ล้านบาท อย่างไรก็ดี ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 49.1

(2) การค้าชายแดนไทย-เมียนมาผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด่านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2561 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาทต่อปี พบว่ามีจำนวน 4 แห่ง ได้แก่

- (2.1) อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรแม่สอด มีมูลค่าการค้ารวมสูงสุดเป็นอันดับ 4 ของประเทศ ในช่วงปี 2560-2561 มูลค่าการค้าลดลงร้อยละ 2 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 77,962 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2560 – 2561 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 3.5 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ ผ้าผืนและด้าย มีมูลค่า 4,898 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 1.4 รองลงมา ได้แก่ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (4,616 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.1) รถจักรยานยนต์ และส่วนประกอบ (3,388 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 14.4) น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (3,099 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7) และเครื่องโทรสาร โทรศัพท์ โทรศัพท์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (2,420 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.3)

- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 22 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ โค กระบือ สุกร แพะ แกะ มีมูลค่า 1,497 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 1.6 รองลงมา ได้แก่ เหล็ก (1,235 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 265.7) พืชน้ำมันและผลิตภัณฑ์ (868 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 26.1) เคมีภัณฑ์อินทรีย์ (438 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.7) และเครื่องจักรกระแสไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ (343 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 86.4)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 65,909 ล้านบาท โดยได้เปรียบดุลร้อยละ 5.4

(2.2) อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรสงขลาบุรี มีมูลค่าการค้ารวมสูงสุดอันดับ 5 ของประเทศ ในช่วงปี 2560 - 2561 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.7 โดยในปี 2560 มีมูลค่าการค้า 75,825 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2560 - 2561 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.2 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ มีมูลค่า 91 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 12.6 รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีอื่นๆ (50 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.8) ไข่ (43 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 268,746.9) สิ่งปรุงรสอื่นๆ (43 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 26.1) และสินค้าปศุสัตว์อื่นๆ (41 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8,671.3)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.6 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ ก๊าซธรรมชาติ มีมูลค่า 74,775 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 17.6 รองลงมา ได้แก่ ปลาหมึกสด แช่เย็น แช่แข็ง (124 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 218.8) สัตว์น้ำ (88 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9) โค กระบือ สุกร แพะ แกะ (82 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 32) และสัตว์น้ำอื่นๆ และผลิตภัณฑ์ (68 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 27.8)

ไทยเสียเปรียบดุลการค้า 74,584 ล้านบาท เสียเปรียบมากขึ้นร้อยละ 17.6

(2.3) อันดับที่ 3 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรระนอง มีมูลค่าการค้าสูงสุดเป็นอันดับ 10 ของประเทศ ในช่วงปี 2560-2561 มูลค่าการค้ารวมลดลงร้อยละ 15.9 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 21,704 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2560-2561 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 17.7 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ น้ำมันดีเซล มีมูลค่า 3,543 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 5.9 รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า (2,754 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 24) ปูนซีเมนต์ (1,261 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 21.6) สินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ (1,054 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 34.6) และน้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (857 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 18.2)
- 2) การนำเข้าลดลงร้อยละ 9.2 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ สัตว์น้ำ มีมูลค่า 2,597 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 11.9 รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์อื่นๆ จากสัตว์ (1,103 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.7) ปลาหมึกสด แช่เย็น แช่แข็ง (482 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.4) ผลิตภัณฑ์ไม้อื่นๆ

(259 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7) และกุ้งสด แช่เย็น แช่แข็ง (182 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 15.8)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 11,765 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 20.8

(2.4) อันดับที่ 4 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรแม่สาย มีมูลค่าการค้าสูงสุดเป็นอันดับ 13 ของประเทศ ในช่วงปี 2560 – 2561 มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.4 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 10,485 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2560 – 2561 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.5 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือน้ำมันดีเซล มีมูลค่า 1,247 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 42.7 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (1,176 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 37.7) เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (1,012 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 656.1) เหล็กและเหล็กกล้า (668 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.2) และเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (636 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 69.3 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะอื่นๆ และผลิตภัณฑ์ มีมูลค่า 105 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 76.7 รองลงมา ได้แก่ ผลไม้และของปรุงแต่งจากผลไม้ (53 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 97.2) ผักและของปรุงแต่งจากผัก (42 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1005.4) เหล็ก (42 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 169.9) และกาแฟ ชา เครื่องเทศ (21 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 12.7)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 9,902 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.5

1.2.4 ไทย-กัมพูชา มีมูลค่าการค้าชายแดนเป็นอันดับสุดท้าย โดยปี 2561 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 145,800 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 (มีมูลค่า 115,012 ล้านบาท) เฉลี่ยร้อยละ 6.4 ต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.4 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2560-2561 มีดังนี้

(1) การส่งออกและนำเข้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 123,022 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 20.9 โดยเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์เป็นสินค้าส่งออกอันดับหนึ่ง โดยมีมูลค่า 12,993 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.6 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 27.7 รองลงมา ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (7,700 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 39) รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ (6,445 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.8) เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ (5,584 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.5) และเครื่องจักรกลและส่วนประกอบอื่นๆ (3,842 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5)

ในปี 2561 การขยายตัวของเศรษฐกิจกัมพูชามีการเติบโตร้อยละ 7 ซึ่งเติบโตมากที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยการส่งออกจากไทยไปยังกัมพูชายังคงเพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทอุปโภคบริโภคและสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเป็นหลัก

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 22,778 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ประมาณร้อยละ 3.2 โดยผักและของปรุงแต่งจากผักเป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 6,561 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 28.8 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 33.6 รองลงมา ได้แก่ ลวดและสายเคเบิลที่หุ้มฉนวน (3,979 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.9) อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ (3,526 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.4) เสื้อผ้าสำเร็จรูป (1,841 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.4) ทองแดงและผลิตภัณฑ์ (829 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 5.1)

ในปี 2561 สินค้านำเข้าจากกัมพูชาหลายรายการยังคงมีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะ ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ และเสื้อผ้าสำเร็จรูป ซึ่งยังคงมีมูลค่าเพิ่มขึ้นมาตั้งแต่ปี 2560

ในปี 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้าชายแดนกับกัมพูชา 100,245 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 28.2

(2) การค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าชายแดนในปี 2561 มากกว่า 1 หมื่นล้านบาทต่อปี พบว่ามีจำนวน 3 แห่ง ได้แก่

(2.1) อันดับที่ 1 จุดผ่านแดน-ด้านศุลกากรอรัญประเทศ มีมูลค่าการค้าสูงเป็นอันดับ 3 ของประเทศ ในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 90,651 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.6 สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2561 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 28 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ มีมูลค่า 6,703 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 50 รองลงมาได้แก่ รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ (6,086 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.8) เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (5,633 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 49.6) เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ (5,565 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.5) และเครื่องจักรกลและส่วนประกอบอื่นๆ (3,489 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 0.6)
- 2) การนำเข้าลดลงร้อยละ 7.8 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ ผักและของปรุงแต่งจากผัก มีมูลค่า 4,215 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 40.7 รองลงมา ได้แก่ อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ (3,102 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 37.9) เสื้อผ้าสำเร็จรูป (1,473 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.7) ทองแดงและผลิตภัณฑ์ (828 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 5.2) และวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูปอื่นๆ (636 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7.9)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 61,983 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.7

(2.2) อันดับที่ 2 จุดผ่านแดน-ด้านศุลกากรคลองใหญ่ มีมูลค่าการค้าสูงเป็นอันดับ 8 ของประเทศ ในช่วงปี 2560-2561 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.6 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 36,652 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2561 มีดังนี้

- 1) การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ มีมูลค่า 4,258 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 19.1 รองลงมา ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูปอื่นๆ (1,417 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.9) ยางยานพาหนะ (1,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 95.9) เครื่องสำอาง เครื่องหอม และสบู่ (1,358 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 6.6) และผลิตภัณฑ์พลาสติกอื่นๆ (1,129 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.7)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.4 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน มีมูลค่า 3,550 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 12.2 รองลงมา ได้แก่ สัตว์น้ำ (648 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 73.2) เสื้อผ้าสำเร็จรูป (367 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.9) เสื้อผ้าอื่นๆ (213 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 136.8) และวัสดุทำจากยางอื่นๆ (48 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 26,811 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.6

(2.3) อันดับที่ 3 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรจันทบุรี มีมูลค่าการค้าสูงเป็นอันดับ 12 ของประเทศ ในช่วงปี 2560 - 2561 มูลค่าการค้าลดลงร้อยละ 3.9 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 12,341 ล้านบาท สำหรับการส่งออกและนำเข้าในช่วงปี 2561 มีดังนี้

- 1) การส่งออกลดลงร้อยละ 5.1 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ มีมูลค่า 1,847 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 27.8 รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีอื่นๆ (785 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 46.3) อาหารทะเลแปรรูป (451 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1) ยางยานพาหนะ (446 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 13.7) และรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (403 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.3)
- 2) การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.1 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดคือ ผักและของปรุงแต่งจากผัก มีมูลค่า 461 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 6.9 รองลงมา ได้แก่ อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ (424 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 34.8) ธัญพืช (352 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 450.4) ผลไม้อื่นๆ และของปรุงแต่งจากผลไม้ (47 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 13.2) และพืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นๆ (15 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 98.9)

ไทยได้เปรียบดุลการค้า 9,681 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 6.7

ตารางที่ 3 : ด้านที่มีมูลค่าการค้าขายแดนในปี 2561 สูงสุด 10 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ	ด้านศุลกากร	2557	2558	2559	2560	2561	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 57 - 61 (%)	อัตรา เปลี่ยนแปลง ปี 60 - 61 (%)
1	ด้านสะเดา (จ.สงขลา)	348,777	324,934	332,789	348,824	376,892	2.1	8.0
2	ด้านปาดังเบซาร์ (จ.สงขลา)	151,888	154,618	159,037	204,019	184,951	5.9	-9.3
3	ด้านอรัญประเทศ (จ.สระแก้ว)	74,772	77,173	66,670	75,151	90,651	5.7	20.6
4	ด้านแม่สอด (จ.ตาก)	63,583	72,215	84,540	79,517	77,962	5.7	-2.0
5	ด้านสังขละบุรี (จ.กาญจนบุรี)	116,567	112,532	70,270	64,448	75,825	-7.9	17.7
6	ด้านมุกดาหาร (จ.มุกดาหาร)	39,326	53,943	62,075	63,555	62,316	13.2	-1.9
7	ด้านหนองคาย (จ.หนองคาย)	60,128	61,621	64,047	60,081	62,090	0.9	3.3
8	ด้านคลองใหญ่ (จ.ตราด)	29,639	31,819	33,714	33,441	36,652	5.5	9.6
9	ด้านทุ่งช้าง (จ.น่าน)	6,766	10,368	20,894	25,626	29,849	48.5	16.5
10	ด้านระนอง (จ.ระนอง)	20,246	18,532	19,526	25,800	21,704	3.3	-15.9

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 4 : มูลค่าการค้าชายแดนรายภาคและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (57-61) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี 60-61 (%)
	2557	2558	2559	2560	2561		
ทั้งประเทศ							
มูลค่าการค้า	990,409	1,006,301	1,013,209	1,081,274	1,124,673	3.3	4.0
ส่งออก	590,664	589,140	605,162	654,414	650,909	2.5	-0.5
นำเข้า	399,745	417,161	408,047	426,860	473,764	4.4	11.0
ดุลการค้า	190,919	171,979	197,115	227,553	177,145	-0.5	-22.2
ภาคใต้							
มูลค่าการค้า	528,469	504,850	520,834	590,429	593,631	3.2	0.5
ส่งออก	294,055	267,532	273,507	332,783	310,542	2.1	-6.7
นำเข้า	234,414	237,318	247,327	257,646	283,089	4.9	9.9
ดุลการค้า	59,641	30,215	26,181	75,136	27,453	15.2	-63.5
ภาคตะวันตก							
มูลค่าการค้า	116,693	112,655	70,471	64,933	76,792	-7.6	18.3
ส่งออก	1,528	1,218	800	701	835	-12.0	19.1
นำเข้า	115,165	111,437	69,671	64,232	75,957	-7.6	18.3
ดุลการค้า	-113,637	-110,219	-68,870	-63,531	-75,122	7.5	-18.2
ภาคเหนือ							
มูลค่าการค้า	98,596	114,343	136,731	135,029	141,255	9.7	4.6
ส่งออก	93,618	107,089	114,981	108,420	109,582	4.3	1.1
นำเข้า	4,978	7,254	21,750	26,609	31,673	71.7	19.0
ดุลการค้า	88,639	99,835	93,231	81,811	77,909	-2.8	-4.8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ							
มูลค่าการค้า	134,822	152,561	168,892	169,454	173,350	6.6	2.3
ส่งออก	107,598	110,916	117,831	112,129	110,891	0.8	-1.1
นำเข้า	27,224	41,645	51,061	57,325	62,459	24.2	9.0
ดุลการค้า	80,374	69,270	66,770	54,804	66,760	-3.4	21.8
ภาคตะวันออก							
มูลค่าการค้า	111,830	121,892	116,281	121,429	139,644	6.0	15.0
ส่งออก	93,866	102,385	98,042	100,381	119,059	6.5	18.6
นำเข้า	17,964	19,507	18,238	21,047	20,585	3.8	-2.2
ดุลการค้า	75,902	82,878	79,804	79,334	98,474	7.3	24.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

1.3 การค้าชายแดนรายภาค

การค้าชายแดนรายภาคจำแนกเป็น 5 ภาค ได้แก่ (1) การค้าชายแดนผ่านภาคใต้ ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศมาเลเซีย และเมียนมา (2) การค้าชายแดนผ่านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศ สปป.ลาว และกัมพูชา (3) การค้าชายแดนผ่านภาคเหนือ ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศเมียนมา และ สปป.ลาว (4) การค้าชายแดนผ่านภาคตะวันออก ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศกัมพูชา และ (5) การค้าชายแดนผ่านภาคตะวันตก ซึ่งเป็นการค้ากับประเทศเมียนมา

1.3.1 ภาคใต้ : ภาคใต้มีมูลค่าการค้าชายแดนสูงสุด โดยปี 2561 มีมูลค่าการค้า 593,631 ล้านบาท และในช่วงปี 2557-2561 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.2 ต่อปี และมูลค่าการค้าในปี 2561 เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 0.5 รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมูลค่าการค้า 173,350 ล้านบาท ภาคเหนือ (141,255 ล้านบาท) ภาคตะวันออก (139,644 ล้านบาท) และภาคตะวันตก (76,792 ล้านบาท)

(1) **มูลค่าการส่งออก :** ภาคใต้มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด โดยในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออก 310,542 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันออกมีมูลค่า 119,059 ล้านบาท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (110,891 ล้านบาท) ภาคเหนือ (109,582 ล้านบาท) และภาคตะวันตก (835 ล้านบาท) มูลค่าการส่งออกของภาคใต้มีความผันผวน โดยมูลค่าการส่งออกลดลงในปี 2557 - 2558 แต่เพิ่มขึ้นในช่วงปี 2559 - 2560 และลดลงอีกในปี 2561

(2) **มูลค่าการนำเข้า :** ภาคใต้มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด โดยในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้า 283,089 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันตก (75,957 ล้านบาท) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (62,459 ล้านบาท) ภาคเหนือ (31,673 ล้านบาท) และภาคตะวันออก (20,585 ล้านบาท) โดยภาคใต้มีมูลค่าการนำเข้าในช่วงปี 2557 - 2561 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ความได้เปรียบดุลการค้าของภาคใต้มีความผันผวน โดยในปี 2561 ได้เปรียบดุลการค้า 27,453 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 63.5 เนื่องจากในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออกลดลง ในขณะที่มูลค่าการนำเข้าเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2557 - 2561 ความได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 15.2 ต่อปี

การค้าชายแดนในภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นการค้ากับมาเลเซีย โดยคิดเป็นประมาณร้อยละ 96 ซึ่งค้าขายผ่าน จ.สงขลา ยะลา นราธิวาส สตูล และปัตตานี และเป็นการค้ากับเมียนมาเพียงประมาณร้อยละ 4 ซึ่งค้าขายผ่าน จ.ระนอง โดยในช่วงปี 2557 - 2561 มูลค่าการค้ากับเมียนมาเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ 3.3 ต่อปี การส่งออกลดลงเฉลี่ยประมาณร้อยละ 0.8 ต่อปี และการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณร้อยละ 43.3 ต่อปี ส่งผลให้การค้าชายแดนภาคใต้กับเมียนมาได้เปรียบดุลการค้าลดลงเฉลี่ยประมาณร้อยละ 6 ต่อปี

ตารางที่ 5 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคใต้และอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ย ต่อปี (57-61) (%)	อัตราการขยายตัวช่วง ปี 60-61 (%)
	2557	2558	2559	2560	2561		
ภาคใต้							
มูลค่าการค้ารวม	528,469	504,850	520,834	590,429	593,631	3.2	0.5
ส่งออก	294,055	267,532	273,507	332,783	310,542	2.1	-6.7
นำเข้า	234,414	237,318	247,327	257,646	283,089	4.9	9.9
ดุลการค้า	59,641	30,215	26,181	75,136	27,453	15.2	-63.5
ภาคใต้-มาเลเซีย							
มูลค่าการค้า	508,223	486,318	501,307	564,629	571,928	3.2	1.3
ส่งออก	275,560	250,598	258,109	312,458	293,808	2.3	-6.0
นำเข้า	232,663	235,720	243,198	252,171	278,120	4.6	10.3
ดุลการค้า	42,896	14,877	14,911	60,286	15,688	41.3	-74.0
ภาคใต้-เมียนมา							
มูลค่าการค้า	20,246	18,532	19,526	25,800	21,704	3.3	-15.9
ส่งออก	18,495	16,935	15,398	20,325	16,734	-0.8	-17.7
นำเข้า	1,750	1,597	4,128	5,475	4,970	43.3	-9.2
ดุลการค้า	16,745	15,338	11,270	14,850	11,765	-6.0	-20.8

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

1.3.2 ภาคเหนือ : มูลค่าการค้าของภาคเหนือมีความผันผวน โดยเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2557 – 2559 ลดลงเล็กน้อยในปี 2560 และเพิ่มขึ้นในปี 2561 โดยในช่วงปี 2557 - 2561 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 9.7 ต่อปี มูลค่าการค้าส่วนใหญ่มาจากการส่งออก และการค้าส่วนใหญ่เป็นการค้ากับเมียนมา โดยในปี 2561 มูลค่าการค้ากับเมียนมาคิดเป็น 94,831 ล้านบาท ขณะที่เป็นการค้ากับ สปป.ลาว 46,424 ล้านบาท

- (1) มูลค่าการส่งออก :** ในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.3 ต่อปี โดยในช่วงปี 2557-2559 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นแต่ลดลงเล็กน้อยในปี 2560 และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2561 โดยในปี 2561 การส่งออกมีมูลค่า 109,582 ล้านบาท การส่งออกของภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นการส่งออกไปยังเมียนมา โดยในช่วงปี 2557 - 2561 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 4.6 ต่อปี ซึ่งในปี 2561 มีมูลค่า 87,643 ล้านบาท สำหรับการส่งออกไปยัง สปป.ลาว ในปี 2561 มีมูลค่า 21,939 ล้านบาท โดยในช่วงปี 2557-2558 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น แต่ในช่วงปี 2559 - 2560 มูลค่าการส่งออกลดลง และเพิ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2561 อย่างไรก็ดี ในช่วงปี 2557 – 2561 การส่งออกไปยัง สปป.ลาวขยายตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.7 ต่อปี
- (2) มูลค่าการนำเข้า :** ในช่วงปี 2557 – 2558 มูลค่าการนำเข้ามีมูลค่าน้อยเมื่อเทียบกับการส่งออกแต่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในช่วงปี 2559 - 2561 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้า 31,673 ล้านบาท ในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 71.7 ต่อปี

ภาคเหนือได้เปรียบดุลการค้าอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2557-2558 และมีแนวโน้มลดลงในช่วงปี 2559 - 2561 ซึ่งในปี 2561 การได้เปรียบดุลการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 2.8 ต่อปี โดยในปี 2561 ได้เปรียบดุลการค้า 77,909 ล้านบาท ซึ่งการได้เปรียบดุลการค้าส่วนใหญ่

เกิดจากการค้ากับเมียนมา โดยในปี 2561 ได้เปรียบดุลการค้ากับเมียนมา 80,455 ล้านบาท และเสียเปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาว 2,546 ล้านบาท

ตารางที่ 6 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคเหนือและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (57-61) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี 60-61 (%)
	2557	2558	2559	2560	2561		
ภาคเหนือ							
มูลค่าการค้ารวม	98,596	114,343	136,731	135,029	141,255	9.7	4.6
ส่งออก	93,618	107,089	114,981	108,420	109,582	4.3	1.1
นำเข้า	4,978	7,254	21,750	26,609	31,673	71.7	19.0
ดุลการค้า	88,639	99,835	93,231	81,811	77,909	-2.8	-4.8
ภาคเหนือ-เมียนมา							
มูลค่าการค้า	78,771	86,737	97,910	93,598	94,831	5.0	1.3
ส่งออก	73,983	82,626	93,071	87,940	87,643	4.6	-0.3
นำเข้า	4,787	4,111	4,839	5,657	7,188	11.9	27.1
ดุลการค้า	69,196	78,515	88,232	82,283	80,455	4.2	-2.2
ภาคเหนือ-สปป.ลาว							
มูลค่าการค้า	19,825	27,606	38,821	41,431	46,424	24.7	12.1
ส่งออก	19,634	24,463	21,910	20,480	21,939	3.7	7.1
นำเข้า	191	3143	16911.28	20,952	24,485	506.4	-16.9
ดุลการค้า	19,443	21,320	4,998	-472	-2,546	-154.0	-439.7

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

1.3.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : มูลค่าการค้ารวมจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีมูลค่า 173,350 ล้านบาท การค้ากับ สปป.ลาว เป็นส่วนสำคัญของการค้าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการค้ากับสปป.ลาว ในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 167,194 ล้านบาท ขณะที่มูลค่าการค้ากับกัมพูชามีเพียง 6,155 ล้านบาท

- (1) **มูลค่าการส่งออก :** เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2557-2559 และลดลงในปี 2560-2561 โดยในช่วงปี 2557 - 2561 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 0.8 ต่อปี ในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออก 110,891 ล้านบาท และเป็นการส่งออกไปยัง สปป.ลาว ถึง 106,928 ล้านบาท ขณะที่การส่งออกไปยังกัมพูชาในปี 2561 มีเพียง 3,963 ล้านบาท โดยในช่วงปี 2557 - 2561 มูลค่าการส่งออกไปยังกัมพูชาเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 39.3 ต่อปี
- (2) **มูลค่าการนำเข้า :** เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2557 - 2561 โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 24.2 ต่อปี ซึ่งการนำเข้าในปี 2561 มีมูลค่า 62,459 ล้านบาท โดยเป็นการนำเข้าจาก สปป.ลาว 60,267 ล้านบาท และการนำเข้าจากกัมพูชาเพียง 2,192 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม การนำเข้าจากกัมพูชาเพิ่มสูงเฉลี่ยถึงร้อยละ 87.7 ต่อปี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในปี 2561 ได้เปรียบดุลการค้ากับ สปป.ลาว 46,661 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2557-2561 การได้เปรียบดุลการค้าลดลง

เฉลี่ยร้อยละ 11.9 ต่อปี ขณะที่ในปี 2561 ได้เปรียบดุลการค้ากับกัมพูชา 1,770 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 18.5 ต่อปี

ตารางที่ 7 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (57-61) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี 60-61 (%)
	2557	2558	2559	2560	2561		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ							
มูลค่าการค้ารวม	134,822	152,561	168,892	169,454	173,350	6.6	2.3
ส่งออก	107,598	110,916	117,831	112,129	110,891	0.8	-1.1
นำเข้า	27,224	41,645	51,061	57,325	62,459	24.2	9.0
ดุลการค้า	80,374	69,270	66,770	54,804	48,431	-11.7	-11.6
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-สปป.ลาว							
มูลค่าการค้า	131,640	149,375	164,122	165,615	167,194	6.3	1.0
ส่งออก	104,685	108,609	114,531	110,783	106,928	0.6	-3.5
นำเข้า	26,955	40,766	49,591	54,832	60,267	23.3	9.9
ดุลการค้า	77,730	67,843	64,940	55,951	46,661	-11.9	-16.6
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-กัมพูชา							
มูลค่าการค้า	3,183	3,187	4,770	3,840	6,155	22.7	60.3
ส่งออก	2,913	2,307	3,300	1,346	3,963	39.3	194.4
นำเข้า	270	879	1,470	2,493	2,192	87.7	-12.1
ดุลการค้า	2,644	1,428	1,830	-1,147	1,770	18.5	254.4

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

1.3.4 ภาคตะวันออก : มูลค่าการค้าชายแดนของภาคตะวันออกมีความผันผวน โดยเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2557-2558 ลดลงในปี 2559 และเพิ่มขึ้นในปี 2560 - 2561 ซึ่งโดยรวมในช่วงปี 2557 - 2561 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6 ต่อปี และในปี 2561 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 15 โดยมีมูลค่าการค้า 139,644 ล้านบาท ซึ่งมูลค่าการค้าส่วนใหญ่มาจากการส่งออก และการค้าทั้งหมดเป็นการค้ากับกัมพูชา

(1) **มูลค่าการส่งออก : มูลค่าการส่งออกมีความผันผวน** โดยเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2557-2558 และลดลงในปี 2559 และเพิ่มขึ้นในปี 2560 - 2561 ซึ่งโดยรวมในช่วงปี 2557 - 2561 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6.5 ต่อปี และในปี 2561 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 18.6 โดยมีมูลค่าการส่งออก 119,059 ล้านบาท

(2) **มูลค่าการนำเข้า : มูลค่าการนำเข้ามีความผันผวน** โดยรวมในช่วงปี 2557-2561 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.8 ต่อปี และในปี 2561 มูลค่าการนำเข้าลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 2.2 โดยมีมูลค่าการนำเข้า 20,585 ล้านบาท

ภาคตะวันออกได้เปรียบดุลการค้าอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2557 - 2561 การได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.3 ต่อปี โดยในปี 2561 ได้เปรียบดุลการค้า 98,474 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 24.1

ตารางที่ 8 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันออกและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (57-61) (%)	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี 60-61 (%)
	2557	2558	2559	2560	2561		
ภาคตะวันออก-กัมพูชา							
มูลค่าการค้ารวม	111,830	121,892	116,281	121,429	139,644	6.0	15.0
ส่งออก	93,866	102,385	98,042	100,381	119,059	6.5	18.6
นำเข้า	17,964	19,507	18,238	21,047	20,585	3.8	-2.2
ดุลการค้า	75,902	82,878	79,804	79,334	98,474	7.3	24.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

1.3.5 ภาคตะวันตก : มูลค่าการค้าในช่วงปี 2557-2560 ลดลงอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มขึ้นในปี 2561 โดยในช่วงปี 2557 – 2561 ลดลงเฉลี่ยร้อยละ 7.6 ต่อปี ซึ่งในปี 2561 มีมูลค่า 76,792 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 18.3

(1) มูลค่าการส่งออก : มูลค่าการส่งออกลดลงอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2557 – 2560 และเพิ่มขึ้นในปี 2561 โดยมูลค่าการส่งออกลดลงเฉลี่ยร้อยละ 12 ต่อปี ซึ่งในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออก 835 ล้านบาท ลดลงจาก 1,528 ล้านบาท ในปี 2557 แต่เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 19.1

(2) มูลค่าการนำเข้า : มูลค่าการนำเข้าเป็นส่วนสำคัญของมูลค่าการค้า โดยมูลค่าการนำเข้าสูงกว่ามูลค่าการส่งออกอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2557 - 2561 มูลค่าการนำเข้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 7.6 ต่อปี ซึ่งในปี 2561 มีการนำเข้า 75,957 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าก๊าซธรรมชาติผ่าน จ.กาญจนบุรี

ภาคตะวันตกเสียเปรียบดุลการค้ากับเมียนมาโดยตลอด ในปี 2561 เสียเปรียบดุลการค้า 75,122 ล้านบาท เนื่องจากการนำเข้าก๊าซธรรมชาติ โดยในช่วงปี 2557-2561 การเสียเปรียบดุลการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 7.5 ต่อปี

ตารางที่ 9 : มูลค่าการค้าชายแดนภาคตะวันตกและอัตราการขยายตัว

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (57-61) (%)	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี 60-61 (%)
	2557	2558	2559	2560	2561		
ภาคตะวันตก-เมียนมา							
มูลค่าการค้ารวม	116,693	112,655	70,471	64,933	76,792	-7.6	18.3
ส่งออก	1,528	1,218	800	701	835	-12.0	19.1
นำเข้า	115,165	111,437	69,671	64,232	75,957	-7.6	18.3
ดุลการค้า	-113,637	-110,219	-68,870	-63,531	-75,122	7.5	-18.2

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

1.4 การค้าชายแดนในระยะต่อไป

ในระยะต่อไป การค้าชายแดนของไทยยังคงต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน ทั้งเงื่อนไขการพัฒนาและนโยบายที่เกี่ยวข้องของประเทศเพื่อนบ้าน รวมไปถึงสถานะเศรษฐกิจที่มีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก การเปลี่ยนแปลงทางสภาพสังคมการเมือง และการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งเป็นทั้งปัจจัยสนับสนุนและข้อจำกัดต่อการค้าชายแดนของไทย หลังจากที่มาเลเซียผ่านการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนพฤษภาคม 2561 รัฐบาลได้เริ่มการเก็บภาษี Sales and Service Tax (SST) แทนการเก็บภาษี GST (Good and Service Tax) ซึ่งภาษี SST จะเก็บจากผู้ผลิตและผู้ให้บริการโดยตรงเพียงชั้นเดียว มีอัตราอยู่ระหว่างร้อยละ 5-10 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2561 จุดประสงค์เพื่อลดค่าครองชีพ เพิ่มกำลังซื้อ และลดภาระภาษีของประชาชนที่เกิดจากการจัดเก็บภาษี GST

ปัจจุบันมาเลเซียยังคงใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจมาเลเซียฉบับที่ 11 (ปี 2559 – 2563) ซึ่งให้ความสำคัญกับภาคบริการ การพัฒนาอุตสาหกรรมเน้นฐานความรู้ และธุรกิจก่อสร้างเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยพัฒนาเมืองสำคัญของประเทศ 4 แห่ง ได้แก่ กัวลาลัมเปอร์ ยะโฮร์บาห์รู กูชิง และโกตากิเนะบะลู ซึ่งจะก่อสร้างย่านที่พักอาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลาง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะให้เพียงพอ และเชื่อมโยงระบบขนส่งต่างๆ รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในชนบทและการสร้างนวัตกรรม และการสนับสนุนกิจกรรมการค้าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

แม้ว่าในปี 2561 เศรษฐกิจของมาเลเซียเติบโตร้อยละ 4.9 แม้จะลดลงจากปีก่อน แต่นโยบายของรัฐบาลชุดใหม่อาจส่งผลดีต่อกำลังซื้อของชาวมาเลเซีย อย่างไรก็ตาม รัฐบาลชุดใหม่ของมาเลเซียมีแผนการทบทวนโครงการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่หลายโครงการจากรัฐบาลชุดเดิม เช่น โครงการรถไฟความเร็วสูง Kuala Lumpur-Singapore High Speed Rail (HSR) มูลค่ากว่า 1.10 แสนล้านริงกิต และโครงการรถไฟชายฝั่งตะวันออก East Coast Rail Link (ECRL) ซึ่งเป็นเส้นทางเชื่อมจากสถานีรถไฟตุมปัต (อยู่ในรัฐกลันตัน ห่างจากชายแดนไทยบริเวณด่านตาบา อ.ตากใบ จ.นราธิวาส ซึ่งอยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาสประมาณ 16 กิโลเมตร) – Kuantan Port (ใช้สำหรับขนส่งในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีเข้ามายังรัฐปะหัง) – Port Klang (ท่าเรือหลักของมาเลเซียในรัฐสลังงอร์) หนึ่งในโครงการ Belt and Road Initiative ที่ต้องใช้เงินกู้จากจีนเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจก่อให้เกิดภาระหนี้ขนาดใหญ่ให้กับประเทศและความเสี่ยงจากผลตอบแทนของโครงการ

สำหรับประเทศไทยยังมีโครงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานหลายโครงการในอนาคตที่จะช่วยอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการค้าและการคมนาคมขนส่งกับมาเลเซียผ่านทางชายแดน เช่น การก่อสร้างจุดผ่านแดนสะเดาแห่งใหม่ที่จะช่วยลดความแออัดของการขนส่งและการเดินทางข้ามแดน และการพัฒนามอเตอร์เวย์หาดใหญ่ – สะเดาซึ่งจะเพิ่มประสิทธิภาพการคมนาคม ดังนั้น ประเทศไทยควรติดตามข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาในมาเลเซีย เตรียมความพร้อมเพื่อโอกาสในการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจกับมาเลเซีย และเร่งพัฒนาระบบการอำนวยความสะดวกด้านการผ่านแดนและโลจิสติกส์ ที่ทันสมัย เพื่อใช้ประโยชน์ในการสนับสนุนการค้าชายแดนได้อย่างเหมาะสมต่อไป

สำหรับเมียนมา ในปี 2561 เศรษฐกิจมีการเติบโตร้อยละ 6.2 ซึ่งเติบโตมากขึ้นจากปี 2560 เล็กน้อย เนื่องจากการใช้นโยบายสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น โดยหน่วยงานด้านการกำกับดูแลการลงทุนและการจดทะเบียนบริษัทของเมียนมา หรือ DICA (Directorate of Investment and Company Registration) ได้คาดการณ์ว่าในปีงบประมาณ ปี 2561- 2562 เมียนมาจะสามารถดึงดูด

การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ (FDI : Foreign Direct Investment) ได้สูงถึง 5.8 พันล้านเหรียญสหรัฐ ประกอบกับการบังคับใช้กฎหมายบริษัทฉบับใหม่ (Company Law 2017) ซึ่งอนุญาตให้นักลงทุนต่างด้าวถือหุ้นได้ทั้งหมดในธุรกิจที่เมียนมาต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี เช่น ธุรกิจสื่อสาร อุตสาหกรรมการผลิตและธุรกิจพลังงานเปิดโอกาสให้บริษัทต่างชาติที่ร่วมทุนกับบริษัทท้องถิ่นสามารถลงทุนในสาขาการขายปลีก รวมทั้งซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์อย่างกึ่งได้ ประกอบกับการเปิดเสรีในภาคธุรกิจการศึกษาและการค้า เช่น การอนุญาตให้ธนาคารต่างชาติสามารถให้บริการด้านการเงินเพื่อการส่งออกเพื่อให้บริษัทท้องถิ่นสามารถเข้าถึงแหล่งทุนมากขึ้นจะช่วยส่งเสริมให้มูลค่า FDI เพิ่มขึ้น รวมไปถึงภาคเอกชนในเมียนมา เช่น สภาหอการค้าและอุตสาหกรรมเมียนมา หรือ UMFCCI (Union of Myanmar Federation of Chamber of Commerce and Industry) ได้ดำเนินนโยบายและกิจกรรมต่างๆ เพื่อดึงดูด FDI อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่นอกภาคอย่างกึ่ง เช่น ภาคมัณฑะเลย์ รัฐฉาน ภาคอิรวดี รัฐกะเหรี่ยง รัฐมอญ และภาคตะนาวศรี ทำให้บรรยากาศการลงทุนและแนวโน้มเศรษฐกิจเมียนมามีแนวโน้มที่ดีมากขึ้นและเป็นโอกาสสำหรับนักลงทุนและการค้าระหว่างไทยกับเมียนมา

ที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาโครงการขนส่งเชื่อมโยงระหว่างไทย-เมียนมาหลายโครงการเพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจบริเวณชายแดนไทย - เมียนมา และอำนวยความสะดวกเพื่อการค้าการลงทุน เช่น โครงการก่อสร้างทางเลียบเมืองแม่สอดพร้อมสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา แห่งที่ 2 ซึ่งก่อสร้างแล้วเสร็จจะช่วยลดปัญหาการจราจรแออัดบริเวณสะพานมิตรภาพไทย - เมียนมา แห่งที่ 1 และรองรับการจราจรที่เพิ่มขึ้นในอนาคต รวมทั้งจะช่วยเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทางบกในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (East - West Economic Corridor) เพิ่มความสะดวกในการขนส่งสินค้า การเดินทางและการท่องเที่ยว และช่วยเพิ่มศักยภาพการค้าการลงทุนระหว่างประเทศไทยและเมียนมา รวมทั้งประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และยังส่งเสริมศักยภาพทางเศรษฐกิจของอำเภอแม่สอดและจังหวัดเมียวดี ซึ่งเป็นเมืองชายแดนที่สำคัญของทั้งสองประเทศ นอกจากนี้ โครงการพัฒนาสนามบินแม่สอดซึ่งการก่อสร้างอาคารผู้โดยสารหลังใหม่ได้แล้วเสร็จ และการก่อสร้างทางขับและลานจอดเครื่องบินเพื่อให้สามารถรองรับเครื่องบิน Boeing 737 ซึ่งจะแล้วเสร็จในปี 2563 จะช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งในฝั่งไทยและฝั่งเมียนมาทั้งในส่วนของขนส่งและการขยายตลาดการค้า รวมถึงโครงการก่อสร้างด้านศุลกากรแม่สอด แห่งที่ 2 ที่คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2563 จะช่วยอำนวยความสะดวกในการผ่านแดนและรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจชายแดนไทย - เมียนมาได้ในอนาคต

ในส่วนของ **สปป.ลาว** เศรษฐกิจปี 2561 ยังคงมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องในระดับสูงโดยขยายตัวร้อยละ 6.9 เนื่องจากการค้าการลงทุนที่กำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่จากจีน เนื่องจาก สปป.ลาว และจีนได้มีการทำข้อตกลงร่วมวางยุทธศาสตร์ในการพัฒนาอนาคตของทั้งสองประเทศให้สอดคล้องกัน (“Jointly building China-Laos strategic community of shared future” agreement) ในปี 2561 โดยเนื้อหาสำคัญของข้อตกลงคือการร่วมกันพัฒนาโครงการ Belt and Road Initiative รวมถึงแผนพัฒนาความร่วมมือในด้านอื่นๆ โดยเฉพาะการท่องเที่ยว สำหรับโครงการสำคัญในโครงการ Belt and Road Initiative ใน สปป.ลาวคือ โครงการก่อสร้างทางรถไฟลาว - จีน รวมระยะทางทั้งหมด 414 กิโลเมตร จากเมืองบ่อเต็นติดชายแดนจีนถึงจ.หนองคาย ซึ่งการก่อสร้างมีความคืบหน้าแล้วกว่าร้อยละ 50 โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2564 สำหรับไทยมีโครงการรถไฟความเร็วสูงเส้นทางกรุงเทพฯ - หนองคายเพื่อเชื่อมโยงกับเส้นทางดังกล่าว

โดยอยู่ระหว่างการก่อสร้างเพื่อรองรับโครงการโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งจากจีนและลาว ไปยังเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งจะช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ดังกล่าว นอกจากนี้ สปป.ลาว ยังมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในประเทศอีกหลายโครงการ เช่น โครงการก่อสร้างทางด่วนนครหลวงเวียงจันทน์ – วังเวียง โครงการทางด่วนนครหลวงเวียงจันทน์ – ด่านบ่อเต็น แขวงหลวงน้ำทา และโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าหลายแห่งเพื่อส่งออกพลังงานไฟฟ้า จึงแสดงให้เห็นว่าเศรษฐกิจลาวยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่องและการลงทุนที่สนับสนุนโครงการก่อสร้างและอุตสาหกรรมเชื่อมโยงยังคงมีโอกาขยายการลงทุนใน สปป.ลาว รวมทั้งแนวโน้มที่ดีทางเศรษฐกิจจากการพัฒนาและอำนวยความสะดวกด้านการคมนาคมทั้งภายในประเทศและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่องจะเป็นโอกาสสำหรับนักลงทุนไทยในการพัฒนาการค้าชายแดนไปพร้อมกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ สปป.ลาว นอกจากนี้การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษหลายแห่งใน สปป.ลาว ยังมีการลงทุนและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในปี 2561 เขตเศรษฐกิจพิเศษใน สปป.ลาวมีการนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องจักรและอุปกรณ์เพื่อใช้ในการผลิตและการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน มูลค่าสูงกว่า 430 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษที่นำเข้าสิ่งของดังกล่าวมากที่สุด ได้แก่ เขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน - เซโน รองลงมาคือ เขตพัฒนาเศรษฐกิจไฮเสดถา และเขตเศรษฐกิจพิเศษเวียงจันทน์ - โนนทอง ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม มาตรการส่งออกยิ่งต่ำกว่ามูลค่าการนำเข้ากว่า 249 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีการส่งออกมาก ได้แก่ เขตเศรษฐกิจพิเศษสะหวัน - เซโน เขตเศรษฐกิจพิเศษเวียงจันทน์ - โนนทอง เขตพัฒนาเศรษฐกิจไฮเสดถา และเขตเศรษฐกิจพิเศษปากเซ - ญี่ปูน แม้ยังมีปัญหาด้านความพร้อมของสาธารณูปโภค เช่น การผลิตไฟฟ้า น้ำประปา เพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษใน สปป.ลาวหลายแห่งก็ตาม แต่ความได้เปรียบด้านแรงงานและสิทธิพิเศษทางภาษียังสามารถดึงดูดการลงทุนให้กับเขตเศรษฐกิจพิเศษใน สปป.ลาว ได้เป็นอย่างดี

สำหรับกัมพูชา ในปี 2561 เศรษฐกิจมีอัตราการเติบโตสูงที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยเติบโตร้อยละ 7 เนื่องจากภาคบริการที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำธุรกิจยังคงดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติจำนวนมากร่วมกับการลงทุนจากภาคเอกชนในกัมพูชา ประกอบกับการเร่งลงทุนของภาครัฐในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อีกทั้งการส่งออกที่คาดว่าจะขยายตัวได้ดีตามภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันกัมพูชาได้รับการยกเว้นจัดเก็บภาษีนำเข้าสินค้าทุกประเภท ยกเว้นอาวุธจากสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตาม กัมพูชายังคงมีความเสี่ยงต่อการถูกเพิกถอนสิทธิพิเศษทางการค้าจากสหภาพยุโรปจากมาตรการคว่ำบาตรเพื่อกดดันรัฐบาลกัมพูชาอันเนื่องมาจากปัญหาสิทธิมนุษยชนที่รุนแรง ดังนั้น กัมพูชาจึงให้ความสำคัญกับการค้าการลงทุนภายในเอเชียมากขึ้น และปรับปรุงและลดขั้นตอนต่างๆ ของระบบศุลกากรตามเขตพรมแดน เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน โดยจะเริ่มปรับลดค่าธรรมเนียมการนำเข้าและส่งออกตามเขตพรมแดนประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสนับสนุนและดึงดูดการค้าการลงทุนชายแดนมากขึ้น โดยได้เริ่มปรับปรุงมาตรการตรวจคนเข้าเมืองเพื่อลดขั้นตอนและอำนวยความสะดวกในการผ่านแดน นอกจากนี้ รัฐบาลกัมพูชามีแผนจะเสนอให้กัมพูชาเป็นฐานการผลิตสิ่งทอของธุรกิจจีน รวมทั้งเพิ่มโควตาสำหรับสินค้าเกษตรบางประเภทกับจีน โดยคาดหวังว่าจะช่วยลดผลกระทบจากมาตรการคว่ำบาตรของประเทศคู่ค้าในสหภาพยุโรปได้

การประกาศใช้นโยบายใหม่ของกัมพูชาที่เน้นส่งเสริมการค้าการลงทุนบริเวณชายแดนเป็นโอกาสที่ดีสำหรับไทยซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านคู่ค้าสำคัญของกัมพูชา โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบริเวณ

ชายแดนเพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนบริเวณชายแดนระหว่างกันให้มีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น เช่น การเปิดจุดผ่านแดนแห่งใหม่ ณ บ้านหนองเอี่ยน (สระแก้ว) - สติงบท เพื่อลดปัญหาความแออัดของการขนส่งข้ามแดน ณ ด่านที่มีในปัจจุบัน ซึ่งกรมศุลกากรได้รับมอบพื้นที่จากกรมทางหลวงเพื่อดำเนินการก่อสร้างแล้ว และการก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วซึ่งได้ก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดให้เข้าใช้พื้นที่ได้จะช่วยส่งเสริมการค้าการลงทุนบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชาอย่างไรก็ดี การค้าชายแดนระหว่างไทย-กัมพูชายังคงมีปัญหอุปสรรคหลายประการ เช่น การค้าบริเวณชายแดนส่วนใหญ่ไม่มีการทำสัญญาและไม่ผ่านระบบธนาคารเนื่องจากค่าบริการสูงและมีความล่าช้า ถนนในกัมพูชายังไม่พร้อมรองรับการขนส่ง ซึ่งส่งผลให้การขนส่งสินค้าใช้เวลานาน สินค้าชำรุดเสียหาย และค่าขนส่งที่มีราคาสูง

การส่งเสริมการค้าชายแดนในระยะต่อไปยังคงต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ เช่น การพัฒนาเส้นทาง การขนส่งทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งระหว่างกัน การปรับปรุงกฎระเบียบทางการค้าระหว่างประเทศให้เป็นมาตรฐานสากลและสามารถดึงดูดการลงทุนให้กับพื้นที่บริเวณชายแดน การพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมการลงทุน การพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในการตรวจผ่านสินค้าและการข้ามแดน รวมถึงการศึกษาและติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคอย่างใกล้ชิดเพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันกับสถานะการเปลี่ยนแปลงซึ่งอาจส่งผลต่อการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการค้าและการลงทุนบริเวณชายแดนในอนาคต

ข้อมูลและการวิเคราะห์การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2561 (มกราคม – ธันวาคม)

2.1 ภาพรวมการค้าผ่านแดนระหว่างปี 2557 – 2561

2.1.1 มูลค่าการค้าผ่านแดน

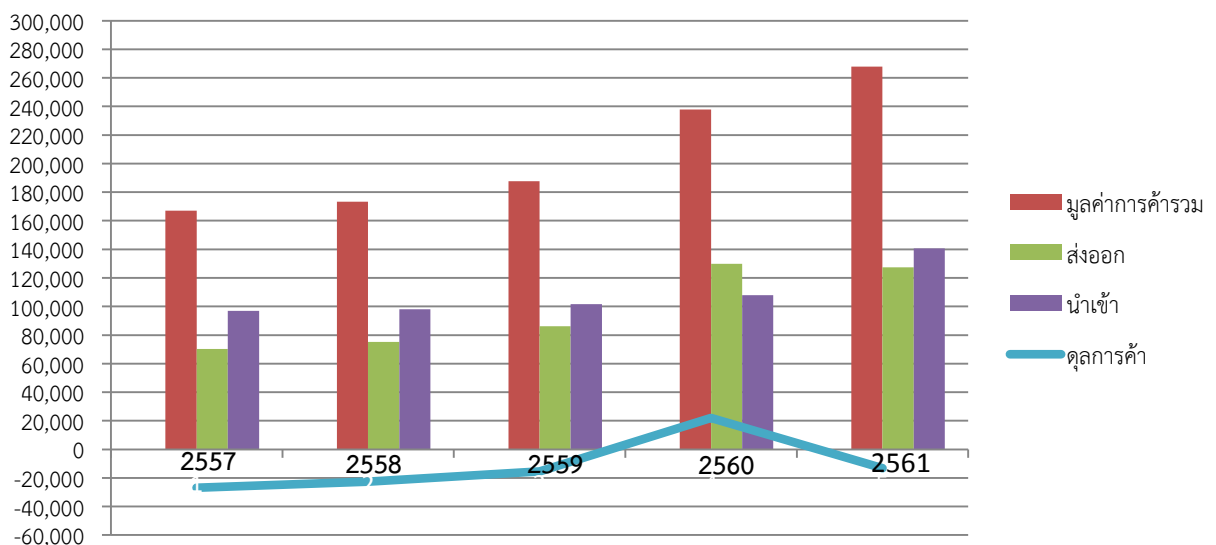
- (1) มูลค่าการค้าผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2557 – 2561 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2557-2561 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12.8 ต่อปี และในปี 2561 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 267,956 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 12.7
- (2) มูลค่าการค้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้ (มณฑลยูนนาน และมณฑลกว่างสือ) มีมูลค่าสูงที่สุด โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 103,451 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.6 ของมูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ สิงคโปร์ (ร้อยละ 32.2) และ เวียดนาม (ร้อยละ 29.2)

2.1.2 มูลค่าการส่งออกผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2557 – 2560 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และลดลงเล็กน้อยในปี 2561 โดยมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 17.6 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าส่งออกผ่านแดน 127,383 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 1.9

2.1.3 มูลค่าการนำเข้าผ่านแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2557 – 2561 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.3 ต่อปี ซึ่งในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 140,573 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 30.2

แผนภูมิที่ 3 : มูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงปี 2557 – 2561

มูลค่า (ล้านบาท)

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

2.1.4 ดุลการค้า

- (1) ในปี 2561 ไทยเสียเปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ในช่วงปี 2557 - 2559 ไทยเสียเปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน และกลับมาได้เปรียบดุลการค้าในปี 2560 และเสียเปรียบดุลการค้า 13,191 ล้านบาทในปี 2561 ดุลการค้าลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 160.2
- (2) ในปี 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนาม (37,033 ล้านบาท) แต่เสียเปรียบดุลการค้ากับจีนตอนใต้ (37,607 ล้านบาท) และสิงคโปร์ (12,617 ล้านบาท)

ตารางที่ 10 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2557 – 2561

รายการ	หน่วย : ล้านบาท					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2557-2561) (%)	อัตราการขยายตัวช่วงปี 2560-2561 (%)
การค้าผ่านแดนรวม	2557	2558	2559	2560	2561		
มูลค่าการค้ารวม	167,140	173,236	187,661	237,795	267,956	12.8	12.7
ส่งออก	70,160	75,290	86,094	129,860	127,383	17.6	-1.9
นำเข้า	96,980	97,946	101,567	107,935	140,573	10.3	30.2
ดุลการค้า	-26,820	-22,656	-15,473	21,925	-13,191	32.2	-160.2
จีนตอนใต้							
มูลค่าการค้า	49,000	60,814	66,143	87,124	103,451	20.8	18.7
ส่งออก	21,122	25,091	22,940	37,245	32,922	15.2	-11.6
นำเข้า	27,878	35,723	43,203	49,879	70,529	26.5	41.4
ดุลการค้า	-6,756	-10,632	-20,263	-12,634	-37,607	-77.0	-197.7
สิงคโปร์							
มูลค่าการค้า	70,998	61,760	66,558	71,064	86,195	5.7	21.3
ส่งออก	27,125	23,145	27,192	30,435	36,789	8.9	20.9
นำเข้า	43,874	38,615	39,366	40,629	49,406	3.7	21.6
ดุลการค้า	-16,749	-15,470	-12,174	-10,193	-12,617	5.4	-23.8
เวียดนาม							
มูลค่าการค้า	47,141	50,662	54,960	79,606	78,310	14.8	-1.6
ส่งออก	21,913	27,054	35,962	62,180	57,672	30.5	-7.2
นำเข้า	25,228	23,608	18,998	17,427	20,639	-3.9	18.4
ดุลการค้า	-3,316	3,446	16,964	44,753	37,033	185.7	-17.3

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ สศช.

2.2 การค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้านรายประเทศ

- 2.2.1 ไทย – จีนตอนใต้ : มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเป็นอันดับ 1 โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 103,451 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ สิงคโปร์ และ เวียดนาม ในช่วงปี 2557 – 2561 การค้าผ่านแดนไทย – จีนตอนใต้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20.8 ต่อปี ประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2557 - 2561 มีดังนี้

ตารางที่ 11 : รายการสินค้าส่งออกผ่านแดนไปยังจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 61 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 60	ม.ค. - ธ.ค. 61		
1	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	21,410	14,675	-31.5	44.6
2	ผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	1,581	7,640	383.2	23.2
3	วงจรพิมพ์	2,055	2,374	15.5	7.2
4	ลำใยแห้ง	1,066	1,163	9.1	3.5
5	ข้าว	1,064	778	-26.9	2.4
	อื่นๆ	10,070	6,292	-37.5	19.1
	รวม	37,245	32,922	-11.6	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

(1) การส่งออก การนำเข้าและดุลการค้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออก 32,922 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 11.6 โดยมีเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเป็นสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงที่สุด โดยมีมูลค่า 14,675 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 44.6 ของมูลค่าการส่งออกผ่านแดนกับจีนตอนใต้ทั้งหมด ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 31.5 รองลงมา ได้แก่ ผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็งและแห้ง (7,640 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 383.2) วงจรพิมพ์ (2,374 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.5) ลำใยแห้ง (1,163 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.1) และข้าว (778 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 26.9)

ในปี 2561 เศรษฐกิจจีนเติบโตร้อยละ 6.5 ชะลอตัวลงเล็กน้อยจากในปี 2560 ที่เติบโตร้อยละ 6.8 ส่งผลให้การส่งออกผ่านแดนจากไทยไปยังจีนในปี 2561 โดยรวมลดลงเล็กน้อย โดยเฉพาะในรายสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ แต่ผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็งและแห้งยังสามารถส่งออกได้มากขึ้นโดยขยายตัวมากถึงร้อยละ 383.2 เนื่องจากความตกลงการค้าเสรี (FTA) ที่ไทยมีกับจีน ซึ่งทำให้ได้ยกเว้นการเก็บภาษีศุลกากรของการส่งออกสินค้าผลไม้สด ผลไม้แช่แข็งและผลไม้แห้งไปยังจีน ส่งผลดีต่อการแข่งขันในตลาดและการส่งออกให้ดีขึ้น

ตารางที่ 12 : รายการสินค้านำเข้าผ่านแดนจากจีนตอนใต้ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 61 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 60	ม.ค. - ธ.ค. 61		
1	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	15,218	15,439	1.5	21.9
2	เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์	7,312	15,082	106.3	21.4
3	เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรเลข โทรทัศน์ อุปกรณ์)	4,709	10,833	130.0	15.4
4	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	2,973	3,111	4.6	4.4
5	ข้าว	3,156	3,066	-2.9	4.3
	อื่นๆ	16,511	22,998	39.3	32.6
	รวม	49,879	70,529	41.4	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 70,529 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 41.4 โดยเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด คือ 15,439 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.9 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้ทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 1.5 รองลงมา ได้แก่ เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ (15,082 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 106.3) เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและอุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรเลข โทรทัศน์ อุปกรณ์) (10,833 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 130) เสื้อผ้าสำเร็จรูป (3,111 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6) และข้าว (3,066 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.9)

การนำเข้าผ่านแดนจากจีนในปี 2561 ขยายตัวร้อยละ 41.4 โดยสินค้านำเข้าที่มีมูลค่ามากที่สุดยังคงเป็นสินค้าประเภทอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากผู้ผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้ส่วนมากมีฐานการผลิตในจีนและสินค้านี้มีราคาย่อมเยา และมีกำลังการผลิตมากทำให้ได้เปรียบด้านต้นทุน

ในช่วงปี 2557 - 2561 ไทยเสียเปรียบดุลการค้ากับจีนตอนใต้ทุกปี โดยในปี 2561 เสียเปรียบดุลการค้า 37,607 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 197.7

(2) การค้าผ่านแดนไทย-จีนตอนใต้ ผ่านด่านศุลกากรที่สำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเกิน 1 หมื่นล้านบาท ในปี 2561 มีจำนวน 2 แห่ง ดังนี้

- (2.1) **อันดับ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรมุกดาหาร** ในช่วงปี 2557-2561 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 73.5 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 74,901 ล้านบาท สำหรับมูลค่าการส่งออกในช่วงปี 2557-2561 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 75.2 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออก 17,763 ล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 95.3 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้า 57,138 ล้านบาท ในปี 2561 เสียเปรียบดุลการค้า 39,375 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 131.2
- (2.2) **อันดับ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรเชียงของ** ซึ่งในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.5 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 16,550 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 8.3 สำหรับการส่งออกในปี 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 18 และการนำเข้าลดลงร้อยละ 5.5 ได้เปรียบดุลการค้า 4,629 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 73.7 +

ตารางที่ 13 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - จีนตอนใต้ รายด้าน

ด้านศุลกากร	ปี	2557	2558	2559	2560	2561	อัตราเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ปี 57-61 (%)	อัตราการเปลี่ยนแปลง ปี 60-61 (%)
ด้านมุกดาหาร	มูลค่าการค้า	10,486	12,121	25,657	64,214	74,901	73.5	16.6
	ส่งออก	6,272	2,795	8,013	23,593	17,763	75.2	-24.7
	นำเข้า	4,215	9,326	17,645	40,621	57,138	95.3	40.7
	ดุลการค้า	2,057	-6,532	-9,632	-17,029	-39,375	-168.3	-131.2
ด้านเชียงของ	มูลค่าการค้า	9,866	9,712	11,688	15,277	16,550	14.5	8.3
	ส่งออก	6,690	5,287	5,875	8,971	10,590	15.2	18.0
	นำเข้า	3,176	4,425	5,813	6,306	5,960	18.4	-5.5
	ดุลการค้า	3,514	862	63	2,665	4,629	1,016.7	73.7
ด้านนครพนม	มูลค่าการค้า	24,329	33,951	25,136	3,165	8,349	22.5	163.8
	ส่งออก	5,010	12,834	6,137	1,339	1,851	16.0	38.3
	นำเข้า	19,319	21,117	18,998	1,826	6,498	41.2	255.8
	ดุลการค้า	-14,309	-8,284	-12,861	-488	-4,647	-192.5	-853.2
ด้านเชียงแสน	มูลค่าการค้า	3,700	4,613	3,442	4,113	3,364	0.1	-18.2
	ส่งออก	3,026	3,971	2,782	3,282	2,692	0.3	-18.0
	นำเข้า	674	642	660	831	672	1.2	-19.2
	ดุลการค้า	2,353	3,329	2,122	2,450	2,020	0.8	-17.6
ด้านหนองคาย	มูลค่าการค้า	310	48	10	259	215	596.9	-17.3
	ส่งออก	1	0	1	0	0	*	*
	นำเข้า	309	48	9	259	215	664.6	-17.3
	ดุลการค้า	-308	-48	-8	-259	-215	-747.7	17.3
ด้านแม่สาย	มูลค่าการค้า	144	235	177	68	61	-8.2	-9.7
	ส่งออก	123	205	115	38	27	-18.3	-28.1
	นำเข้า	20	30	63	30	34	29.2	13.5
	ดุลการค้า	103	175	52	8	-7	-69.3	-191.5

ด้านบุคลากร	ปี	2557	2558	2559	2560	2561	อัตราเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ปี 57-61 (%)	อัตราการเปลี่ยนแปลง ปี 60-61 (%)
ด้านช่าง(น่าน)	มูลค่าการค้า	62	14	10	0	9	10,624.3	42700.0
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	-
	นำเข้า	62	14	10	0	9	10,624.3	42700.0
	ดุลการค้า	-62	-14	-10	0	-9	-10,624.3	-42700.0
ด้านทำสี (เลย)	มูลค่าการค้า	1	20	17	0	3	-598.2	717.1
	ส่งออก	0	0	17	0	0	*	*
	นำเข้า	1	20	0	0.4	3.4	-781.0	717.1
	ดุลการค้า	-1	-20	17	-0.4	-3.4	-605.0	-717.1
ด้านซ่อมเม็ก	มูลค่าการค้า	101	100	3	2	0	-54.2	-99.1
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	101	100	3	2	0	-54.2	-99.1
	ดุลการค้า	-101	-100	-3	-2	0	54.2	99.1
ด้านเขมราฐ	มูลค่าการค้า	0	0	0	0	2	*	1,070.6
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	2	*	1,070.6
	ดุลการค้า	0	0	0	0	-2	*	-1,070.6
ด้านบึงกาฬ	มูลค่าการค้า	0	0	0	24	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	24	0	*	-100.0
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	*
อื่นๆ	มูลค่าการค้า	1	0	2	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	1	0	2	0	0	*	*
	ดุลการค้า	-1	0	-2	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ

2.2.2 ไทย – สิงคโปร์ : มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเป็นอันดับ 2 ในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.7 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 86,195 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 21.3 โดยประเภทและมูลค่าสินค้าส่งออกและนำเข้าในปี 2561 มีดังนี้

(1) การส่งออก การนำเข้าและดุลการค้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออก 36,789 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 20.9 โดยเครื่องยนต์สินค้าภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงที่สุด ซึ่งมีมูลค่าการส่งออก 18,929 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 51.5 ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับประเทศสิงคโปร์ทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 95.6 รองลงมา ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (4,288 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 34.7) เครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้า (1,893 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.2) แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า (1,261 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 18.3) และแผงวงจรไฟฟ้า (1,243 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 52.3)

การส่งออกไปยังสิงคโปร์ปี 2561 เติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.9 โดยเฉพาะเครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบซึ่งมีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจาก

ปีที่แล้วถึงร้อยละ 95.6 และกลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ แม้สินค้าในกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์หลายประเภทจะมีมูลค่าการส่งออกลดลง เนื่องจากภาวะอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์โลกที่ชะลอตัว

ตารางที่ 14 : รายการสินค้าส่งออกผ่านแดนไปยังสิงคโปร์ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 61 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 60	ม.ค. - ธ.ค. 61		
1	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบ และส่วนประกอบ	9,675	18,929	95.6	51.5
2	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และ ส่วนประกอบ	6,570	4,288	-34.7	11.7
3	เครื่องตัดต่อและป้องกันวงจรไฟฟ้า	1,575	1,893	20.2	5.1
4	แผงสวิทช์และแผงควบคุมกระแสไฟฟ้า	1,544	1,261	-18.3	3.4
5	แผงวงจรไฟฟ้า	2,608	1,243	-52.3	3.4
	อื่นๆ	8,463	9,175	8.4	24.9
	รวม	30,435	36,789	20.9	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

(1.2) การนำเข้า : ในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้า 49,406 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 21.6 โดยในปี 2561 เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงที่สุด ซึ่งมีมูลค่า 35,944 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 72.8 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนจากสิงคโปร์ทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 32 รองลงมา ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า (2,387 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.6) เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ (1,602 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.1) เครื่องจักรกลอื่น ๆ และส่วนประกอบ (1,555 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 208) และ ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ (1,137 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 13.7)

ตารางที่ 15 : รายการสินค้านำเข้าผ่านแดนจากสิงคโปร์ 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 61 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 60	ม.ค. - ธ.ค. 61		
1	เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์	27,235	35,944	32.0	72.8
2	แผงวงจรไฟฟ้า	2,476	2,387	-3.6	4.8
3	เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ	1,380	1,602	16.1	3.2
4	เครื่องจักรกลอื่น ๆ และส่วนประกอบ	505	1,555	208.0	3.1
5	ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์	1,317	1,137	-13.7	2.3
	อื่นๆ	7,716	6,781	-12.1	13.7
	รวม	40,629	49,406	21.6	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ในปี 2561 ไทยมีการนำเข้าจากสิงคโปร์เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสินค้าอุตสาหกรรม เช่น เครื่องจักรกลอื่น ๆ และส่วนประกอบ และเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ จากการเติบโตของเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดการลงทุนในภาคการผลิต การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ รวมถึงความต้องการเครื่องจักรในภาคเกษตร ซึ่งปัจจัยที่เอื้อต่อการใช้เครื่องจักรกลให้มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

ในปี 2561 ไทยเสียเปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับสิงคโปร์ 12,617 ล้านบาท โดยเสียเปรียบมากขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 23.8

(2) การค้าผ่านแดนไทย – สิงคโปร์ ผ่านด่านศุลกากรสำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเกิน 1 หมื่นล้านบาท ในปี 2561 มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

- (2.1) **อันดับ 1 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรสะเตา** ซึ่งในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่าการค้าลดลงเฉลี่ยร้อยละ 4.5 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 45,192 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 14.9 สำหรับการส่งออกในปี 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.3 และการนำเข้าลดลงร้อยละ 3 และได้เปรียบดุลการค้า 18,857 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 54.5
- (2.2) **อันดับ 2 จุดผ่านแดน-ด่านศุลกากรปาดังเบซาร์** ซึ่งในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 70.9 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 40,996 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 29.3 สำหรับการส่งออกในปี 2561 เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 และการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.9 และเสียเปรียบดุลการค้า 31,481 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 40.5

ตารางที่ 16 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย – สิงคโปร์ รายด่าน

	ปี	2557	2558	2559	2560	2561	อัตราเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ปี 57-61 (%)	อัตราการเปลี่ยนแปลง ปี 60-61 (%)
มูลค่าการค้าผ่านแดนภาคใต้ - สิงคโปร์	มูลค่าการค้า	70,999	61,760	66,558	71,064	86,195	5.7	21.3
	ส่งออก	27,125	23,145	27,192	30,435	36,789	8.9	20.9
	นำเข้า	43,874	38,615	39,366	40,629	49,406	3.7	21.6
	ดุลการค้า	-16,749	-15,470	-12,174	-10,193	-12,617	5.4	-23.8
ด่านสะเตา	มูลค่าการค้า	63,174	35,862	40,916	39,343	45,192	-4.5	14.9
	ส่งออก	25,345	18,065	23,882	25,772	32,024	8.9	24.3
	นำเข้า	37,829	17,797	17,035	13,570	13,167	-20.1	-3.0
	ดุลการค้า	-12,485	268	6,847	12,202	18,857	672.5	54.5
ด่านปาดังเบซาร์	มูลค่าการค้า	7,811	25,887	25,637	31,715	40,996	70.9	29.3
	ส่งออก	1,768	5,069	3,306	4,657	4,757	48.7	2.2
	นำเข้า	6,043	20,818	22,332	27,058	36,238	76.7	33.9
	ดุลการค้า	-4,275	-15,749	-19,026	-22,401	-31,481	-86.9	-40.5

	ปี	2557	2558	2559	2560	2561	อัตราเปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 57-61 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 60-61(%)
ด้านสุโขทัย-ลก	มูลค่าการค้า	13	11	5	6	8	-3.1	22.8
	ส่งออก	12	11	5	6	8	-1.7	22.8
	นำเข้า	1	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	12	11	5	6	8	-0.1	22.8
อื่นๆ	มูลค่าการค้า	0	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * หมายถึง ข้อมูลไม่เพียงพอ

2.2.3 ไทย – เวียดนาม : มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเป็นอันดับ 3 ในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยเฉลี่ยร้อยละ 14.8 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 78,310 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 1.6 โดยมีประเภทสินค้าส่งออกและนำเข้าระหว่างปี 2557–2561 ดังนี้

(1) การส่งออก การนำเข้าและดุลการค้า

(1.1) การส่งออก : ในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 57,672 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 7.2 โดยผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็งและแห้งเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงสุด โดยมีมูลค่า 13,928 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24.2 ของมูลค่าส่งออกผ่านแดนกับประเทศเวียดนามทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 1,778.1 รองลงมา ได้แก่ เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ (12,906 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7) ลำไยแห้ง (9,807 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 14.1) ลำไยสด (5,983 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 16.5) และหม้อแบตเตอรี่และส่วนประกอบ (4,967 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 10.2)

ตารางที่ 17 : รายการสินค้าส่งออกผ่านแดนไปยังเวียดนาม 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 61 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค. - ธ.ค. 60	ม.ค. - ธ.ค. 61		
1	ผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	742	13,928	1,778.1	24.2
2	เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	12,695	12,906	1.7	22.4
3	ลำไยแห้ง	11,413	9,807	-14.1	17.0
4	ลำไยสด	7,162	5,983	-16.5	10.4
5	หม้อแบตเตอรี่และส่วนประกอบ	5,533	4,967	-10.2	8.6
	อื่นๆ	24,635	10,079	-59.1	17.5
	รวม	62,180	57,672	-7.2	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ในปี 2561 การส่งออกผ่านแดนไปยังเวียดนามลดลงเล็กน้อย แต่การส่งออกผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง ของไทยไปยังเวียดนามมีการขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผลไม้ไทย ยังเป็นที่นิยมของผู้นำเข้าหลักโดยเฉพาะเวียดนามที่มักนำเข้าผลไม้ไทยไปคัดบรรจุ และติดตราสัญลักษณ์ของเวียดนามส่งออกไปยังจีน แม้ว่า การส่งออกผลไม้ไปยังเวียดนามปี 2561 จะลดลง ซึ่งอาจเนื่องมาจากผลผลิตลำไยรวมในประเทศลดลงจากปี 2560

- (1.2) การนำเข้า : ในปี 2561 ไทยมีมูลค่าการนำเข้าประมาณ 20,639 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 18.4 โดยเครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์เป็นสินค้านำเข้าที่มีมูลค่าสูงสุด มีมูลค่านำเข้า 16,885 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 81.8 ของมูลค่าการนำเข้าผ่านแดนกับประเทศเวียดนามทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 24.1 รองลงมา ได้แก่ ไดโอด ทรานซิสเตอร์และอุปกรณ์กึ่งตัวนำ (974 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 8.8) เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ (682 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 15) วงจรพิมพ์ (313 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.5) และพืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นๆ (283 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 119.6)

ตารางที่ 18 : รายการสินค้านำเข้าผ่านแดนจากเวียดนาม 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าปี 61 คิดเป็นร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-ธ.ค. 61		
1	เครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์	13,604	16,885	24.1	81.8
2	ไดโอด ทรานซิสเตอร์และอุปกรณ์กึ่งตัวนำ	1,068	974	-8.8	4.7
3	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	802	682	-15.0	3.3
4	วงจรพิมพ์	220	313	42.5	1.5
5	พืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นๆ	129	283	119.6	1.4
	อื่นๆ	1,604	1,502	-6.3	7.3
	รวม	17,427	20,639	18.4	100

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

การนำเข้าสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในปี 2561 จากเวียดนามโดยรวมมีมูลค่าลดลง เนื่องมาจากอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์โลกที่ชะลอตัว แต่สินค้าประเภทพืชและผลิตภัณฑ์จากพืชอื่นๆ มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก เนื่องจากความต้องการในประเทศมีมากกว่าผลผลิตที่มี เช่น มะพร้าว โดยในช่วงเดือนม.ค. - พ.ค. 2561 ไทยนำเข้าจากเวียดนามมากขึ้นถึงร้อยละ 34 จากช่วงเดียวกันในปี 2560 เป็นต้น

ในช่วงปี 2557 -2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนามเกือบทุกปี ยกเว้นปี 2557 โดยในปี 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนาม 37,033 ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 17.3

(2) การค้าผ่านแดนไทย - เวียดนาม ผ่านด่านศุลกากรสำคัญ

เมื่อพิจารณาด้านศุลกากรที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเกิน 1 หมื่นล้านบาท ในปี 2561 มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

(2.1) **อันดับ 1 จุดผ่านแดน-ด้านศุลกากรนครพนม** ซึ่งในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 12.3 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 62,047 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 0.8 สำหรับการส่งออกในปี 2561 ลดลงร้อยละ 5.7 และการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 21 และได้เปรียบดุลการค้า 25,926 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 18.3

(2.2) **อันดับ 2 จุดผ่านแดน-ด้านศุลกากรมุกดาหาร** ซึ่งในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 39.9 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 14,137 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 12 สำหรับการส่งออกในปี 2561 ลดลงร้อยละ 14.8 และการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.5 และได้เปรียบดุลการค้า 9,673 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 18.5

ตารางที่ 19 : มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย - เวียดนาม รายด้าน

ด้านศุลกากร	ปี	2557	2558	2559	2560	2561	อัตราเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ปี 57-61 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 60-61(%)
ด้านนครพนม	มูลค่าการค้า	39,889	44,151	46,648	61,574	62,047	12.3	0.8
	ส่งออก	16,392	22,731	29,425	46,650	43,986	30.2	-5.7
	นำเข้า	23,498	21,420	17,222	14,923	18,061	-5.2	21.0
	ดุลการค้า	-7,106	1,311	12,203	31,727	25,926	272.8	-18.3
ด้านมุกดาหาร	มูลค่าการค้า	6,166	4,815	5,959	16,063	14,137	39.9	-12.0
	ส่งออก	4,468	2,690	4,529	13,968	11,905	55.6	-14.8
	นำเข้า	1,699	2,124	1,430	2,095	2,232	11.4	6.5
	ดุลการค้า	2,769	566	3,098	11,872	9,673	158.2	-18.5
ด้านบึงกาฬ	มูลค่าการค้า	580	629	1,031	1,089	957	16.5	-12.2
	ส่งออก	565	613	1,007	1,055	926	16.3	-12.2
	นำเข้า	15	16	24	34	31	22.4	-11.1
	ดุลการค้า	550	598	983	1,021	895	16.2	-12.3
ด้านอรัญประเทศ	มูลค่าการค้า	482	1,004	1,049	702	1,164	36.3	65.6
	ส่งออก	471	991	961	499	848	32.4	70.0
	นำเข้า	12	13	88	204	315	198.2	55.0
	ดุลการค้า	459	978	873	295	533	29.2	80.3
ด้านหนองคาย	มูลค่าการค้า	13	10	7	28	2	40.2	-92.7
	ส่งออก	13	9	6	4	2	-37.2	-44.4
	นำเข้า	0	0	1	25	0	710.3	-99.9
	ดุลการค้า	13	9	5	-21	2	-127.6	109.7
ด้านคลองใหญ่	มูลค่าการค้า	10	41	265	149	4	181.4	-97.4
	ส่งออก	4	6	32	4	4	104.2	2.1
	นำเข้า	5	35	233	145	0	243.1	-100.0
	ดุลการค้า	-1	-29	-200	-141	4	-798.3	102.7

ด้านศุลกากร	ปี	2557	2558	2559	2560	2561	อัตราเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ปี 57-61 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 60-61(%)
ด้านจันทบุรี	มูลค่าการค้า	0	1	1	0	0	*	-100.0
	ส่งออก	0	1	1	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	1	1	0	0	*	-100.0
ด้านช่องจอม (สุรินทร์)	มูลค่าการค้า	0	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	*
ด้านช่องเม็ก	มูลค่าการค้า	0	13	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	13	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	13	0	0	0	*	*
ด้านช่องสะงำ	มูลค่าการค้า	0	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช. (หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

2.3 การค้าผ่านแดนรายภาค

ตารางที่ 20 : การค้าผ่านแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน รายภาค ปี 2557 – 2561

รายการ	ปี					อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี (2557-2561) (%)	อัตราการขยายตัวเฉลี่ยต่อปี 2560-2561 (%)
	2557	2558	2559	2560	2561		
ภาคใต้ – สิงคโปร์							
มูลค่าการค้ารวม	70,999	61,760	66,558	71,064	86,195	5.7	21.3
ส่งออก	27,125	23,145	27,192	30,435	36,789	8.9	20.9
นำเข้า	43,874	38,615	39,366	40,629	49,406	3.7	21.6
ดุลการค้า	-16,749	-15,470	-12,174	-10,193	-12,617	5.4	-23.8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - จีนตอนใต้และเวียดนาม							
มูลค่าการค้ารวม	81,876	95,858	104,467	146,421	160,611	19.0	9.7
ส่งออก	32,720	41,685	49,135	86,632	76,433	27.5	-11.8
นำเข้า	49,156	54,173	55,332	59,790	84,177	15.3	40.8
ดุลการค้า	-16,436	-12,488	-6,197	26,842	-7,744	119.7	-128.9
ภาคเหนือ - จีนตอนใต้							
มูลค่าการค้ารวม	13,772	14,573	15,318	19,458	19,983	10.2	2.7
ส่งออก	9,840	9,462	8,772	12,290	13,308	9.3	8.3
นำเข้า	3,932	5,111	6,546	7,168	6,675	15.2	-6.9
ดุลการค้า	5,908	4,351	2,226	5,123	6,633	21.1	29.5
ภาคตะวันออก - เวียดนาม							
มูลค่าการค้ารวม	492	1,045	1,316	851	1,167	35.0	37.2
ส่งออก	475	997	995	503	852	32.4	69.5
นำเข้า	17	47	321	348	315	187.7	-9.5
ดุลการค้า	458	950	674	154	537	62.3	247.9
อื่นๆ (ศุลกากรส่วนกลาง)							
มูลค่าการค้ารวม	1	0	2	0	0	*	*
ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
นำเข้า	1	0	2	0	0	*	*
ดุลการค้า	-1	0	-2	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ สศช.
(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

2.3.1 ภาคใต้ - สิงคโปร์ : เป็นภาคที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเป็นอันดับ 2 รองจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยในช่วงปี 2557 - 2561 มูลค่าการค้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.7 ต่อปี ซึ่งในปี 2561 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 86,195 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 21.3 โดยมีการส่งออกและนำเข้า ดังนี้

- (1) การส่งออก : ในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 36,789 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 20.9 และในช่วงปี 2557 - 2561 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.9 ต่อปี
- (2) การนำเข้า : ในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 49,406 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 21.6 โดยในช่วงปี 2557-2561 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.7 ต่อปี

ในช่วงปี 2557 -2561 ภาคใต้เสียเปรียบดุลการค้ากับสิงคโปร์มาโดยตลอด ในปี 2561 ขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.8 เมื่อเทียบกับปี 2560

ตารางที่ 21 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคใต้ - สิงคโปร์

	ปี	2557	2558	2559	2560	2561	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 57-61 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 60-61 (%)
มูลค่าการค้าผ่านแดน ภาคใต้ - สิงคโปร์	มูลค่าการค้า	70,999	61,760	66,558	71,064	86,195	5.7	21.3
	ส่งออก	27,125	23,145	27,192	30,435	36,789	8.9	20.9
	นำเข้า	43,874	38,615	39,366	40,629	49,406	3.7	21.6
	ดุลการค้า	-16,749	-15,470	-12,174	-10,193	-12,617	5.4	-23.8
สงขลา	มูลค่าการค้า	70,985	61,749	66,554	71,058	86,187	5.7	21.3
	ส่งออก	27,113	23,134	27,188	30,429	36,781	8.9	20.9
	นำเข้า	43,873	38,615	39,366	40,629	49,406	3.7	21.6
	ดุลการค้า	-16,760	-15,481	-12,179	-10,199	-12,624	5.4	-23.8
นราธิวาส	มูลค่าการค้า	13	11	5	6	8	-3.1	22.8
	ส่งออก	12	11	5	6	8	-1.7	22.8
	นำเข้า	1	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	12	11	5	6	8	-0.1	22.8
อื่นๆ	มูลค่าการค้า	0	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

2.3.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ – จันทอนใต้และเวียดนาม : มีมูลค่าการค้าผ่านแดนเป็นอันดับ 1

รองลงมา ได้แก่ ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 19 ต่อปี ซึ่งในปี 2561 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 160,611 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 9.7

- (1) การส่งออก : ในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 76,433 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 11.8 และในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่าการส่งออกผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 27.5 ต่อปี
- (2) การนำเข้า : ในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 84,177 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 40.8 และในช่วงปี 2557 – 2561 มูลค่าการนำเข้าผ่านแดนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 15.3 ต่อปี

ในปี 2561 จังหวัดมุกดาหาร เป็นจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงที่สุด โดยมีมูลค่าการค้าผ่านแดน 89,038 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 10.9 การส่งออกมีมูลค่า 29,668 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 21 โดยเป็นการส่งออกผ่านแดนไปยังจีน 17,763 ล้านบาท และส่งออกไปยังเวียดนาม 11,905 ล้านบาท ขณะที่การนำเข้าผ่านแดนปี 2561 มีมูลค่า 59,370 ล้านบาท โดยเป็นการนำเข้าผ่านแดนจากจีน 57,138 ล้านบาท และนำเข้าจากเวียดนาม 2,232 ล้านบาท ในปี 2561 มุกดาหารเสียเปรียบดุลการค้ากับทั้งจีนและเวียดนามรวม 29,702 ล้านบาท โดยเสียเปรียบดุลการค้ากับจีน 39,375 ล้านบาท แต่ได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนาม 9,673 ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ จังหวัดนครพนม ในปี 2561 จังหวัดนครพนม มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 70,396 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 8.7 และมีมูลค่าการส่งออก 45,837 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 4.5 โดยเป็นการส่งออกผ่านแดนไปยังเวียดนาม 43,986 ล้านบาท และไปยังจันทอนใต้ 1,851 ล้านบาท และการนำเข้าผ่านแดนมีมูลค่า 24,559 ล้านบาท โดยเป็นการนำเข้าผ่านแดนจากเวียดนาม 18,061 ล้านบาท และนำเข้าจากจีน 6,498 ล้านบาท และดุลการค้าผ่านแดนได้เปรียบดุลการค้ารวม 21,279 ล้านบาท โดยขาดดุลการค้ากับจีน 4,647 ล้านบาท และได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนาม 25,926 ล้านบาท

ก่อนปี 2555 การค้าผ่านแดนไปยังจันทอนใต้และเวียดนามใช้ด่านศุลกากรมุกดาหารเป็นช่องทางหลักในการขนส่ง แต่หลังจากที่สะพานข้ามแม่น้ำโขง ณ จังหวัดนครพนมก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2554 การขนส่งไปยังเวียดนามและจันทอนใต้ได้หันมาใช้ด่านศุลกากรนครพนมเป็นช่องทางในการขนส่งมากขึ้นเนื่องจากมีระยะทางไปถึงตลาดในเวียดนามและชายแดน สปป.ลาว - จีน (เพื่อขนส่งต่อเข้าประเทศจีน) สั้นกว่าการขนส่งผ่านด่านศุลกากรมุกดาหาร จึงทำให้มูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรนครพนมสูงกว่ามูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านทางด่านศุลกากรมุกดาหาร อย่างไรก็ดี ในปี 2561 มูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรมุกดาหารกลับมาสูงกว่ามูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรนครพนม เนื่องจากสภาพถนนหมายเลข R12 ในสปป.ลาว ซึ่งใช้ในการขนส่งผ่านด่านศุลกากรนครพนมชำรุด จึงส่งผลให้การขนส่งหันมาใช้ถนนหมายเลข R9 ผ่านด่านศุลกากรมุกดาหารแทน จึงส่งผลให้มูลค่าการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรมุกดาหารโดยเฉพาะการค้าผ่านแดนกับจันทอนใต้สูงขึ้น และการค้าผ่านแดนผ่านด่านศุลกากรนครพนมลดลง

ตารางที่ 22 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออกเชิงเหิน – จันทอนใต้ และเวียดนาม

จังหวัด	ปี	2557	2558	2559	2560	2561	อัตราเปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 57-61 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 60 – 61 (%)
มูลค่าการค้าผ่าน แดนจังหวัดภาค ตะวันออกเชิงเหิน เหิน – จันทอน ใต้และเวียดนาม	มูลค่าการค้า	81,876	95,858	104,467	146,421	160,611	19.0	9.7
	ส่งออก	32,720	41,685	49,135	86,632	76,433	27.5	-11.8
	นำเข้า	49,156	54,173	55,332	59,790	84,177	15.3	40.8
	ดุลการค้า	-16,436	-12,488	-6,197	26,842	-7,744	119.7	-128.9
นครพนม	มูลค่าการค้า	64,218	78,101	71,783	64,738	70,396	3.1	8.7
	ส่งออก	21,402	35,564	35,563	47,989	45,837	24.2	-4.5
	นำเข้า	42,817	42,537	36,220	16,750	24,559	-5.7	46.6
	ดุลการค้า	-21,415	-6,973	-658	31,239	21,279	1,244.2	- 31.9
มุกดาหาร	มูลค่าการค้า	16,653	16,936	31,617	80,277	89,038	63.3	10.9
	ส่งออก	10,739	5,485	12,541	37,560	29,668	64.6	-21.0
	นำเข้า	5,913	11,451	19,075	42,717	59,370	80.8	39.0
	ดุลการค้า	4,826	-5,966	-6,534	-5,156	-29,702	-172.0	-476.0
บึงกาฬ	มูลค่าการค้า	580	629	1,031	1,113	957	16.6	-14.0
	ส่งออก	565	613	1,007	1,079	926	16.4	-14.1
	นำเข้า	15	16	24	34	31	22.4	-11.1
	ดุลการค้า	550	598	983	1,044	895	16.3	-14.2
หนองคาย	มูลค่าการค้า	323	58	17	288	217	362.8	-24.8
	ส่งออก	14	9	7	4	2	-38.1	-44.4
	นำเข้า	309	49	10	284	215	645.4	-24.5
	ดุลการค้า	-295	-39	-3	-280	-213	-2,146.0	24.2
เลย	มูลค่าการค้า	1	20	17	0	3	598.4	717.1
	ส่งออก	0	0	17	0	0	*	*
	นำเข้า	1	20	0	0	3	696.7	*
	ดุลการค้า	-1	-20	17	0	-3	-605.1	-717.1
อุบลราชธานี	มูลค่าการค้า	101	113	3	4	0	-33.9	-99.5
	ส่งออก	0	13	0	0	0	*	*
	นำเข้า	101	100	3	4	0	-37.1	-99.5
	ดุลการค้า	-101	-87	-3	-4	0	40.2	99.5
สุรินทร์	มูลค่าการค้า	0	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	*

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช. (หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

2.3.3 ภาคเหนือ – จันทอนใต้ : มูลค่าการค้าผ่านแดนปี 2557-2561 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.2 ต่อปี ซึ่งในปี 2561 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 19,983 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 2.7

ตารางที่ 23 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคเหนือ – จันทอนใต้

จังหวัด	ปี	2557	2558	2559	2560	2561	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 57-61 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 60-61 (%)
มูลค่าการค้า ผ่านแดน จังหวัด ภาคเหนือ - จันทอนใต้	มูลค่าการค้า	13,772	14,573	15,318	19,458	19,983	10.2	2.7
	ส่งออก	9,840	9,462	8,772	12,290	13,308	9.3	8.3
	นำเข้า	3,932	5,111	6,546	7,168	6,675	15.2	-6.9
	ดุลการค้า	5,908	4,351	2,226	5,123	6,633	21.1	29.5
เชียงราย	มูลค่าการค้า	13,710	14,560	15,307	19,458	19,975	10.3	2.7
	ส่งออก	9,840	9,462	8,772	12,290	13,308	9.3	8.3
	นำเข้า	3,870	5,097	6,535	7,168	6,666	15.6	-7.0
	ดุลการค้า	5,969	4,365	2,237	5,123	6,642	20.8	29.7
น่าน	มูลค่าการค้า	62	14	10	0	9	12,014.6	48,261.6
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	62	14	10	0	9	12,014.6	48,261.6
	ดุลการค้า	-62	-14	-10	0	-9	-12,014.6	-48,261.6

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

(1) การส่งออก : ในปี 2561 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 13,308 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 8.3 โดยในช่วงปี 2557 - 2561 การส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 9.3 ต่อปี

(2) การนำเข้า : ในปี 2561 มีมูลค่านำเข้าผ่านแดน 6,675 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 6.9 โดยในช่วงปี 2557 - 2561 การนำเข้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 15.2 ต่อปี

ภาคเหนือเป็นภาคที่ได้เปรียบดุลการค้ามากที่สุด ในช่วงปี 2557-2561 ได้เปรียบดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในปี 2561 ได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับจันทอนใต้ 6,633 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 29.5

ในปี 2561 จังหวัดในภาคเหนือที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงที่สุดคือ จังหวัดเชียงราย โดยการค้าผ่านแดนในปี 2561 มีมูลค่า 19,975 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 2.7 มูลค่าการส่งออกในปี 2561 มีมูลค่า 13,308 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 8.3 การนำเข้าผ่านแดนปี 2561 มีมูลค่า 6,666 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 7 และปี 2561 ได้เปรียบดุลการค้า 6,642 ล้านบาท โดยได้เปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 29.7

2.3.4 ภาคตะวันออก - เวียดนาม : มูลค่าการค้าผ่านแดนมีความผันผวนและมีมูลค่าการค้าผ่านแดนกับไทยเป็นอันดับสุดท้าย โดยในช่วงปี 2557 - 2559 มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้น ลดลงในปี 2560 และเพิ่มขึ้นในปี 2561 มูลค่าการค้าผ่านแดนโดยรวมในช่วงปี 2557 - 2561 ของภาคตะวันออก เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 35 ต่อปี โดยในปี 2561 มีมูลค่าการค้า 1,167 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 37.2

(1) การส่งออก : ปี 2561 มีมูลค่าการส่งออกผ่านแดน 852 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 69.5 โดยในช่วงปี 2557 - 2561 การส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 32.4 ต่อปี

(2) การนำเข้า : ในปี 2561 มีมูลค่าการนำเข้าผ่านแดน 315 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 9.5 โดยในช่วงปี 2557 - 2561 การส่งออกเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 187.7 ต่อปี

ในช่วงปี 2557 - 2561 ไทยได้เปรียบดุลการค้าผ่านแดนกับเวียดนามมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม การได้เปรียบดุลการค้ามีความผันผวน โดยในปี 2557 ไทยได้เปรียบดุลการค้า 458 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 950 ล้านบาทในปี 2558 ลดลงเหลือ 154 ล้านบาทในปี 2560 และเพิ่มขึ้นเป็น 537 ล้านบาท ในปี 2561 โดยในปี 2561 การได้เปรียบดุลการค้ากับเวียดนามเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 247.9

ในปี 2561 จังหวัดในภาคตะวันออกที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดนสูงที่สุดคือ จังหวัดสระแก้ว โดยมีมูลค่าการค้าผ่านแดน 1,164 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 65.6 มูลค่าการส่งออก ในปี 2561 มีมูลค่า 848 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 70 มูลค่าการนำเข้าผ่านแดน ปี 2561 มีมูลค่า 315 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 55 และดุลการค้าผ่านแดน ในปี 2561 ได้เปรียบดุลการค้า 533 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 80.3

ตารางที่ 24 : มูลค่าการค้าผ่านแดนจังหวัดภาคตะวันออก - เวียดนาม

จังหวัด	ปี	2557	2558	2559	2560	2561	อัตรา เปลี่ยนแปลง เฉลี่ย ปี 57 - 61 (%)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง ปี 60-61 (%)
มูลค่าการค้าผ่านแดน จังหวัดภาคตะวันออก - เวียดนาม	มูลค่าการค้า	492	1,045	1,316	851	1,167	35.0	37.2
	ส่งออก	475	997	995	503	852	32.4	69.5
	นำเข้า	17	47	321	348	315	187.7	-9.5
	ดุลการค้า	458	950	674	154	537	62.3	247.9
สระแก้ว	มูลค่าการค้า	482	1,004	1,049	702	1,164	36.3	65.6
	ส่งออก	471	991	961	499	848	32.4	70.0
	นำเข้า	12	13	88	203	315	198.2	55.0
	ดุลการค้า	459	978	873	295	533	29.2	80.3
ตราด	มูลค่าการค้า	10	41	265	149	4	181.3	-97.4
	ส่งออก	4	6	32	4	4	104.1	2.2
	นำเข้า	5	35	233	145	0	243.1	-100.0
	ดุลการค้า	-1	-29	-200	-141	4	-800.5	102.7
จันทบุรี	มูลค่าการค้า	0	1	1	0	0	*	-100.0
	ส่งออก	0	1	1	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	-100.0
	ดุลการค้า	0	1	1	0	0	*	-100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ สศช.

หมายเหตุ : * หมายถึง ข้อมูลไม่เพียงพอ

2.4 การค้าผ่านแดนในระยะต่อไป

การค้าผ่านแดนในระยะต่อไปเกี่ยวข้องกับปัจจัยหลายประการ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียและหลายประเทศในอาเซียน ทั้งโครงการ Belt and Road Initiative ของจีน และสงครามการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา โดยในส่วนของ การค้าผ่านแดนกับจีนตอนใต้ ในปี 2561 เศรษฐกิจจีนยังคงขยายตัวในระดับสูงโดยมีการเติบโตร้อยละ 6.6 แต่มีแนวโน้มชะลอตัวลงเล็กน้อย เนื่องจากผลกระทบจากสงครามการค้ากับสหรัฐฯ ซึ่งรัฐบาลจีน พยายามรับมือกับปัญหาโดยอัดฉีดเงินกว่า 8 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯเข้าสู่ระบบการเงินเพื่อกระตุ้นให้ ธนาคารปล่อยเงินกู้แก่บริษัทต่างๆ และผู้ประกอบการธุรกิจเพื่อเพิ่มการจ้างงาน และอาจใช้นโยบาย การลดภาษีเพื่อเพิ่มกำลังซื้อให้กับผู้บริโภค รวมทั้งผ่อนคลายระเบียบเกี่ยวกับการลงทุนของต่างชาติ ในเขตทดลองการค้าเสรี 11 แห่ง (เซี่ยงไฮ้ กวางตุ้ง เทียนจิน ผู้เจี้ยน เหลียวหนิง เจ้อเจียง เทอหนาน หูเป่ย์ ฉงชิ่ง เสฉวน และส่านซี) ยกเลิกข้อจำกัดสำหรับการลงทุนของต่างชาติในโครงการคมนาคม

ระบบรางในเขตเมือง จากเดิมโครงการคมนาคมระบบรางที่ต่างชาติดึงทุนจะต้องใช้ขบวนรถไฟและอุปกรณ์ไฟฟ้าของจีนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ซึ่งจะช่วยให้ดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติมากขึ้น นอกจากนี้ ได้มีนโยบายผ่อนคลายเป็นพิเศษและเปิดเสรีเร่งด่วนที่เน้นให้นักลงทุนจากต่างชาติเข้าถึงตลาดได้ง่ายขึ้น โดยขยายสัดส่วนการถือหุ้นและการตั้งธุรกิจสำหรับธุรกิจสถาบันการเงิน หลักทรัพย์และประกันภัย ต่างประเทศในจีน ลดข้อจำกัดในการดำเนินธุรกิจ ขยายขอบเขตการดำเนินธุรกิจ และขยายความร่วมมือทั้งตลาดเงินและตลาดทุนจากต่างประเทศ รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อกับการลงทุนและเพิ่มความโปร่งใส โดยปรับปรุงกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันเพื่อลดการผูกขาด สำหรับการค้าผ่านแดนระหว่างจีนตอนใต้กับไทยยังคงมีการพัฒนาเพื่อให้เกิดมูลค่าการค้าที่มากขึ้นและอำนวยความสะดวกในการขนส่งร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชนโดยตลอด เช่น การนำระบบ “ไห่เถา”(Haitao) หรือ ระบบ Cross border E-commerce มาใช้ที่ด่านโมฮานาของจีน ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับด่านบ่อเต็น แขวงหลวงน้ำทา (สปป.ลาว) มายังด่านเชียงของ จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นรูปแบบการซื้อสินค้าจากต่างประเทศผ่านอินเทอร์เน็ต จัดส่งผ่านระบบขนส่งสินค้าด่านระหว่างประเทศและชำระเงินผ่านบัตรเครดิตหรือผู้ให้บริการชำระเงินบุคคลที่ 3 ได้ เป็นโอกาสที่จะส่งสินค้าเข้าไปจำหน่ายในจีนได้มากขึ้น เนื่องจากระบบเน้นเฉพาะรองรับสินค้านำเข้าไปในจีนเป็นหลัก โดยมีเงื่อนไขว่ามูลค่าการซื้อแต่ละครั้งไม่เกิน 2,000 หยวน (ประมาณ 10,000 บาท) และไม่เกิน 20,000 หยวนต่อปี โดยผู้ซื้อ จะได้รับการยกเว้นภาษีศุลกากร และเสียภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตเพียงร้อยละ 70 ของอัตรา มาตรฐาน จึงเป็นโอกาสดีสำหรับผู้ประกอบการ SMEs บริเวณชายแดนและพื้นที่ใกล้เคียงในการใช้สิทธิประโยชน์จากการใช้ระบบศุลกากรนี้ส่งสินค้าผ่านแดนไปยังจีนตอนใต้ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจจีนมีความเกี่ยวข้องอย่างมากกับเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย เนื่องจากจีนเป็นตลาดสำคัญของประเทศในอาเซียน ซึ่งสามารถนำไปสู่โอกาสทางการค้าและการลงทุนได้จากการปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลง ในทางกลับกัน ตลาดจีนอาจเป็นอุปสรรคต่อเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชีย หากสงครามการค้าดังกล่าวส่งผลให้เศรษฐกิจของจีนชะลอตัวลง

สำหรับประเทศไทยมีโครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งสินค้าเชียงของ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ของกระทรวงคมนาคม ซึ่งก่อสร้างบนพื้นที่ 336 ไร่ งบประมาณก่อสร้าง 1,360 ล้านบาท ปัจจุบันการก่อสร้างมีความคืบหน้าแล้วร้อยละ 45 ซึ่งเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จในปี 2566 จะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการขนส่งสินค้านำเข้า-ส่งออก ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการขนส่งสินค้าชายแดนไทย-ลาว-จีน ผ่านเส้นทาง R3A จนถึงเมืองเชียงรุ่งและคุนหมิง มณฑลยูนนาน ซึ่งช่วยยกระดับมาตรฐานการขนส่งสินค้าเพื่อใช้ประโยชน์จากการขยายตัวของเศรษฐกิจอาเซียนและการเติบโตของจีน นอกจากนี้ การขนส่งสินค้าจากถนนสู่ระบบรางตามแผนก่อสร้างรถไฟสายเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ จะเชื่อมโยงเศรษฐกิจแนวเหนือ-ใต้ เพื่อขนถ่ายสินค้าออกสู่ท่าเรือแหลมฉบัง และยังเหมาะที่จะพัฒนาท่าเรือบกในอนาคต อย่างไรก็ดี เส้นทางคมนาคมผ่านแดนสำคัญของไทยและจีนตอนใต้ผ่านถนนสาย R3A ยังต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้มีความปลอดภัยมากขึ้นและก่อสร้างจุดพักรถเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้าต่อไป

สำหรับการค้าผ่านแดนกับสิงคโปร์ ในปี 2561 เศรษฐกิจสิงคโปร์เติบโตร้อยละ 3.2 ชะลอตัวลงเล็กน้อยจากปี 2560 โดยยังมีความเสี่ยงจากผลกระทบของสงครามการค้าจีน-สหรัฐฯ และอุปสงค์ในตลาดหลักๆ ในภูมิภาคเอเชียซบเซาลง รวมทั้งรัฐบาลสิงคโปร์ยังมีแผนที่จะใช้นโยบายขึ้นอัตราภาษีในช่วงปี 2562 – 2568 โดยในปี 2561 จะเริ่มเก็บภาษีคาร์บอนในอัตรา 5 ดอลลาร์สิงคโปร์ต่อตันจากบริษัทที่ปล่อยคาร์บอนมากกว่า 25,000 ตัน เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของบริษัทสิงคโปร์

บนเวทีโลก หลังจากที่ต้องตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศทั่วโลกมีผลบังคับใช้ โดยรัฐบาลจะนำเงินส่วนนี้ไปใช้จ่ายในโครงการที่ส่งเสริมการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และจะเริ่มเก็บภาษีบริการอิเล็กทรอนิกส์ในปี 2563 และขึ้นภาษีสินค้าและบริการ (GST) จากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 9 ในระหว่างปี 2564-2568 อย่างไรก็ตาม สิงคโปร์ยังคงเป็นประเทศที่เปิดกว้างต่อนักลงทุนต่างชาติ โดยอนุญาตให้ชาวต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ร้อยละ 100 ในเกือบทุกภาคธุรกิจ และเก็บภาษีนิติบุคคลที่อัตราร้อยละ 17 ซึ่งต่ำที่สุดในกลุ่มอาเซียน นอกจากนี้ ธุรกิจสตาร์ทอัพที่จดทะเบียนในสิงคโปร์ยังสามารถขอลดหย่อนภาษีในอัตราพิเศษได้ในช่วง 3 ปีแรกของการลงทุน โดยสามารถขอยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ก่อนแรกจำนวน 1 แสนดอลลาร์สิงคโปร์ และขอลดหย่อนภาษีได้สูงสุดร้อยละ 50 สำหรับเงินได้ก่อนที่สองจำนวน 2 แสนดอลลาร์สิงคโปร์ ซึ่งยังคงทำให้สิงคโปร์มีสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปิดกว้างและสามารถดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติได้เสมอแม้ในภาวะที่เศรษฐกิจในประเทศชะลอตัว ในการสนับสนุนให้การค้าผ่านแดนของไทยกับสิงคโปร์ขยายตัวมากขึ้น ไทยควรส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตสมัยใหม่ให้มากขึ้น รวมถึงการพัฒนาแรงงานทักษะและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มระดับผลผลิตให้สอดคล้องกับทิศทางธุรกิจและการลงทุนในสิงคโปร์ เพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างกันต่อไป

ในส่วนของเวียดนามซึ่งยังมีการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ในปี 2561 เศรษฐกิจเติบโตสูงถึงร้อยละ 6.8 โดยในปี 2561 เวียดนามมีมูลค่าการระดมทุน IPO (Initial Public Offering) สูงที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 8.3 หมื่นล้านบาท จากการจดทะเบียนบริษัทเข้าตลาดหลักทรัพย์ และมีแนวโน้มที่จะมีมูลค่า IPO สูงที่สุดไปจนถึงปี 2564 แสดงให้เห็นการเติบโตทางเศรษฐกิจของเวียดนามอย่างชัดเจน แม้เศรษฐกิจในภูมิภาคกำลังได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างจีน-สหรัฐฯ แต่เวียดนามกลับมีแนวโน้มเป็นฐานการผลิตที่จะสามารถดึงดูดเม็ดเงินการลงทุนจากจีนซึ่งผู้ผลิตจีนหลายรายตัดสินใจประกาศย้ายฐานการผลิตมายังเวียดนามเพื่อเลี่ยงภาษีนำเข้าจากสหรัฐฯ และใช้ประโยชน์จากความได้เปรียบของเวียดนามด้านต้นทุนการผลิตและสิทธิประโยชน์ทางภาษี และจะเป็นโอกาสสำหรับเวียดนามหากสงครามการค้ามีแนวโน้มยืดเยื้อเป็นเวลานาน

นอกจากนี้ ในปี 2562 เวียดนามจะเข้าเป็นสมาชิกของความตกลงการค้าเสรี Comprehensive and Progressive Agreement of Trans-Pacific Partnership (CPTPP) ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกทั้งหมด 11 ประเทศ (ได้แก่ ญี่ปุ่น แคนาดา เม็กซิโก เปรู ชิลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน และเวียดนาม) และมีขนาดตลาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ 13.5 ของ GDP โลก โดยความตกลง CPTPP ครอบคลุมทั้งเรื่องการลดภาษีสินค้าและบริการภายในปี 2562 ซึ่งจะทำให้ภาษีสินค้าทุกรายการจากเวียดนามไปยังประเทศสมาชิกกลายเป็นร้อยละ 0 รวมทั้งเวียดนามยังมีข้อตกลง EU-Vietnam FTA (EVFTA) ที่จะช่วยลดข้อจำกัดด้านภาษีในการส่งออกสินค้าไปยุโรป ซึ่งหมายความว่าเวียดนามจะมีโอกาสที่ต่ออย่างมากในการส่งออกและขยายตลาดการค้าการลงทุนทั้งในกลุ่มประเทศสมาชิก CPTPP และสหภาพยุโรป นอกจากนี้ รัฐบาลเวียดนามยังเตรียมออกกฎหมายประกันสังคมเพื่อดึงดูดแรงงานต่างชาติฝีมือดีเข้าประเทศ โดยให้ได้รับสิทธิประโยชน์เท่าคนงานเวียดนาม กฎหมายดังกล่าวจะเริ่มใช้ในปี 2565 เพื่อส่งเสริมศักยภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว ไทยจึงควรปรับตัวและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันเพื่อสร้างโอกาสในการขยายการค้าการลงทุน โดยเฉพาะการค้าผ่านแดนไปยังเวียดนามในช่วงที่เศรษฐกิจของเวียดนามยังมีแนวโน้มเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

การค้าผ่านแดนของไทยกับทั้ง 3 ประเทศมีโอกาสขยายตัวเพิ่มขึ้นในอนาคต แม้อยู่ภายใต้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจในภูมิภาคที่มีแนวโน้มชะลอตัวจากปัจจัยต่างๆ และอุปสรรคหลายประการ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกในการคมนาคมและการผ่านแดนที่ยังต้องเจรจาทำความตกลงระหว่างประเทศ เช่น การพัฒนามาตรฐานและการเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่งข้ามแดน อย่างไรก็ตาม การศึกษาและเตรียมตัวสำหรับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันและส่งเสริมโอกาสในทางการค้าและการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอยู่เสมอ เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาและสนับสนุนให้การค้าผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีการเจริญเติบโตมากขึ้นต่อไป

ก า ค พ น ว ก ก.

ตารางมูลค่าการค้าชายแดน

ตารางที่ 1 : การค้าชายแดนผ่านด่านสำคัญ

ประเทศเพื่อนบ้าน	ด่าน	มูลค่า (ล้านบาท)	ม.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-ธ.ค. 61	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
มาเลเซีย	สะเดา	มูลค่ารวม	348,824	376,892	8.0
		ส่งออก	165,604	172,317	4.1
		นำเข้า	183,221	204,575	11.7
		ดุลการค้า	-17,617	-32,258	-83.1
	ปาดังเบซาร์	มูลค่ารวม	204,019	184,951	16.3
		ส่งออก	139,848	114,869	8.7
		นำเข้า	64,171	70,082	31.4
		ดุลการค้า	75,677	44,787	-40.8
เมียนมาร์	แม่สอด	มูลค่ารวม	79,517	77,962	-2.0
		ส่งออก	74,578	71,935	-3.5
		นำเข้า	4,939	6,027	22.0
		ดุลการค้า	69,639	65,909	-5.4
	สังขละบุรี	มูลค่ารวม	64,448	75,825	17.7
		ส่งออก	504	620	23.2
		นำเข้า	63,944	75,204	17.6
		ดุลการค้า	-63,441	-74,584	-17.6
	ระนอง	มูลค่ารวม	25,800	21,704	-15.9
		ส่งออก	20,325	16,734	-17.7
		นำเข้า	5,475	4,970	-9.2
		ดุลการค้า	14,850	11,765	-20.8
	แม่สาย	มูลค่ารวม	8,232	10,485	27.4
		ส่งออก	8,060	10,193	26.5
		นำเข้า	172	292	69.3
		ดุลการค้า	7,888	9,902	25.5
ลาว	มุกดาหาร	มูลค่ารวม	63,555	62,316	-1.9
		ส่งออก	29,247	25,438	-13.0
		นำเข้า	34,308	36,878	7.5
		ดุลการค้า	-5,062	-11,440	-126.0
	หนองคาย	มูลค่ารวม	60,081	62,090	3.3
		ส่งออก	53,333	53,388	0.1
		นำเข้า	6,748	8,702	29.0
		ดุลการค้า	46,585	44,686	-4.1
	ทุ่งช้าง	มูลค่ารวม	25,626	29,849	16.5
		ส่งออก	5,039	5,762	14.3
		นำเข้า	20,587	24,087	17.0
		ดุลการค้า	-15,547	-18,324	-17.9
	นครพนม	มูลค่ารวม	15,057	14,822	-1.6
		ส่งออก	7,969	6,348	-20.3
		นำเข้า	7,088	8,474	19.5
		ดุลการค้า	881	-2,125	-341.3

ประเทศเพื่อนบ้าน	ด้าน	มูลค่า (ล้านบาท)	ม.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-ธ.ค. 61	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
กัมพูชา	อรัญประเทศ	มูลค่ารวม	75,151	90,651	20.6
		ส่งออก	59,600	76,317	28.0
		นำเข้า	15,551	14,334	-7.8
		ดุลการค้า	44,049	61,983	40.7
	คลองใหญ่	มูลค่ารวม	33,441	36,652	9.6
		ส่งออก	29,176	31,731	8.8
		นำเข้า	4,266	4,921	15.4
		ดุลการค้า	24,910	26,811	7.6
	จันทบุรี	มูลค่ารวม	12,836	12,341	-3.9
		ส่งออก	11,606	11,011	-5.1
		นำเข้า	1,230	1,330	8.1
		ดุลการค้า	10,375	9,681	-6.7

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 2 : รายการสินค้าส่งออกไปยังมาเลเซีย 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-ธ.ค. 61		
1	ยางพารา	100,609	75,644	-24.8	25.7
2	เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และ ส่วนประกอบ	38,423	41,470	7.9	14.1
3	ผลิตภัณฑ์ยาง	32,634	27,143	-16.8	9.2
4	รถยนต์สันดาปภายในแบบ ลูกสูบและส่วนประกอบ	11,328	21,632	91.0	7.4
5	ไม้แปรรูป	23,815	13,983	-41.3	4.8
	อื่นๆ	105,649	113,936	7.8	38.8
	รวม	312,458	293,808	-6.0	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 3 : รายการสินค้านำเข้าจากมาเลเซีย 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-ธ.ค. 61		
1	เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	31,256	44,141	41.2	15.9
2	เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็ก สำหรับคอมพิวเตอร์	27,474	36,085	31.3	13.0
3	เครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรม และส่วนประกอบ	26,990	25,647	-5.0	9.2
4	สื่อบันทึกข้อมูล ภาพ เสียง	20,939	20,066	-4.2	7.2
5	ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์	19,396	18,545	-4.4	6.7
	อื่นๆ	126,117	133,637	6.0	48.1
	รวม	252,171	278,120	10.3	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 4 : รายการสินค้าส่งออกไปยังลาว 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-ธ.ค. 61		
1	น้ำมันดีเซล	14,158	18,189	28.5	14.1
2	รถยนต์ อุปกรณ์และ ส่วนประกอบ	10,417	9,252	-11.2	7.2
3	น้ำมันสำเร็จรูปอื่น ๆ	6,619	7,045	6.4	5.5
4	สินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ	4,298	5,942	38.3	4.6
5	สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ	8,561	4,348	-49.2	3.4
	อื่นๆ	87,210	84,090	-3.6	65.3
	รวม	131,262	128,867	-1.8	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 5 : รายการสินค้านำเข้าจากลาว 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-ธ.ค. 61		
1	เชื้อเพลิงอื่น ๆ (พลังงานไฟฟ้า)	39,218	45,790	16.8	54.0
2	ทองแดงและผลิตภัณฑ์	10,816	11,903	10.0	14.0
3	เครื่องรับ-ส่งสัญญาณและ อุปกรณ์ติดตั้ง (โทรศัพท์ วิทยุ โทรเลข โทรศัพท์ อุปกรณ์)	8,951	8,312	-7.1	9.8
4	เครื่องรับวิทยุโทรศัพท์ โทรเลข โทรศัพท์	3,573	5,134	43.7	6.1
5	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	3,641	2,935	-19.4	3.5
	อื่นๆ	9,584	10,678	11.4	12.6
	รวม	75,784	84,752	11.8	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 6 : รายการสินค้าส่งออกไปยังเมียนมา 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-ธ.ค. 61		
1	น้ำมันดีเซล	5,964	7,754	30.0	7.4
2	เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	6,658	6,069	-8.8	5.8
3	น้ำมันสำเร็จรูปอื่น ๆ	4,877	5,345	9.6	5.1
4	ผ้าฝ้ายและด้าย	4,916	4,962	0.9	4.7
5	เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	4,640	4,375	-5.7	4.2
	อื่นๆ	81,911	76,707	-0.6	72.9
	รวม	108,966	105,212	-3.4	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 7 : รายการสินค้านำเข้าจากเมียนมา 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-ธ.ค. 61		
1	ก๊าซธรรมชาติ	63,571	74,775	17.6	84.9
2	สัตว์น้ำ	3,345	3,352	0.2	3.8
3	โค กระบือ สุกร แพะ แกะ	2,072	2,365	14.1	2.7
4	เหล็ก	356	1,281	259.6	1.5
5	ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากสัตว์	1,022	1,109	8.5	1.3
	อื่นๆ	4,999	5,232	4.7	5.9
	รวม	75,365	88,114	16.9	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 8 : รายการสินค้าส่งออกไปยังกัมพูชา 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับ ที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-ธ.ค. 61		
1	เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์	10,172	12,993	27.7	10.6
2	รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	5,539	7,700	39.0	6.3
3	รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ	6,207	6,445	3.8	5.2
4	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบ และส่วนประกอบ	4,714	5,584	18.5	4.5
5	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ อื่น ๆ	3,823	3,842	0.5	3.1
	อื่นๆ	71,272	86,458	21.3	70.3
	รวม	101,728	123,022	20.9	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 9 : รายการสินค้านำเข้าจากกัมพูชา 5 อันดับแรก

(หน่วย : ล้านบาท)

ลำดับที่	รายการสินค้า	มูลค่า (ล้านบาท)		อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ
		ม.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-ธ.ค. 61		
1	ผักและของปรุงแต่งจากผัก	9,874	6,561	-33.6	28.8
2	ลวดและสายเคเบิล ที่หุ้มฉนวน	3,463	3,979	14.9	17.5
3	อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์	2,904	3,526	21.4	15.5
4	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	1,608	1,841	14.4	8.1
5	ทองแดงและผลิตภัณฑ์	873	829	-5.1	3.6
	อื่นๆ	4,818	6,043	25.4	26.5
	รวม	23,541	22,778	-3.2	100.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 10 : แสดงมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดภาคใต้-ประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2557-2561

จังหวัดภาคใต้	การค้าชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 57-61	อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 60-61
		ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561		
ภาคใต้-มาเลเซีย								
สงขลา	มูลค่ารวม	501,173	480,054	492,713	554,332	563,539	3.1	1.7
	ส่งออก	270,859	246,733	253,825	306,516	288,787	2.2	-5.8
	นำเข้า	230,314	233,321	238,888	247,816	274,753	4.6	10.9
	ดุลการค้า	40,545	13,413	14,937	58,699	14,034	40.3	-76.1
ยะลา	มูลค่ารวม	3,534	2,642	2,780	4,172	3,589	4.0	-14.0
	ส่งออก	3,356	2,536	2,675	4,053	3,463	4.5	-14.6
	นำเข้า	177	106	105	118	127	-5.4	7.0
	ดุลการค้า	3,179	2,430	2,571	3,935	3,336	5.0	-15.2
นราธิวาส	มูลค่ารวม	3,211	3,306	4,775	4,362	3,686	5.8	-15.5
	ส่งออก	1,174	1,180	1,443	1,150	1,067	-1.2	-7.2
	นำเข้า	2,037	2,127	3,331	3,212	2,619	9.8	-18.4
	ดุลการค้า	-863	-947	-1,888	-2,062	-1,553	-23.4	24.7
สตูล	มูลค่ารวม	230	313	1,005	1,425	983	67.0	-31.0
	ส่งออก	95	149	166	540	390	66.6	-27.8
	นำเข้า	135	164	839	885	593	101.2	-32.9
	ดุลการค้า	-40	-16	-674	-344	-203	-1,018.1	41.1
ปัตตานี	มูลค่ารวม	1	3	35	262	129	557.1	-50.8
	ส่งออก	0	0	0	122	101	*	-17.5
	นำเข้า	0	3	35	140	28	1068.0	-79.9
	ดุลการค้า	0	-3	-35	-17	73	-375.5	520.6
อื่นๆ	มูลค่ารวม	75	0	0	77	0	*	-100.0
	ส่งออก	75	0	0	76	0	*	-100.0
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	-100.0
	ดุลการค้า	75	0	0	76	0	*	-100.0
ภาคใต้-มาเลเซีย	มูลค่ารวม	508,223	486,318	501,307	564,629	571,928	3.2	1.3
	ส่งออก	275,560	250,598	258,109	312,458	293,808	2.3	-6.0
	นำเข้า	232,663	235,720	243,198	252,171	278,120	4.6	10.3
	ดุลการค้า	42,896	14,877	14,911	60,286	15,688	41.3	-74.0
ระนอง (รวมภาคใต้-เมียนมา)	มูลค่ารวม	20,246	18,532	19,526	25,800	21,704	3.3	-15.9
	ส่งออก	18,495	16,935	15,398	20,325	16,734	-0.8	-17.7
	นำเข้า	1,750	1,597	4,128	5,475	4,970	43.3	-9.2
	ดุลการค้า	16,745	15,338	11,270	14,850	11,765	-6.0	-20.8
รวมภาคใต้	มูลค่ารวม	528,469	504,850	520,834	590,429	593,631	3.2	0.5
	ส่งออก	294,055	267,532	273,507	332,783	310,542	2.1	-6.7
	นำเข้า	234,414	237,318	247,327	257,646	283,089	4.9	9.9
	ดุลการค้า	59,641	30,215	26,181	75,136	27,453	15.2	-63.5

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.
(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

ตารางที่ 11 : แสดงมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-ประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2557-2561

จังหวัดชายแดน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 57-61	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 60-61
		ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-สปป.ลาว								
หนองคาย	มูลค่ารวม	60,128	61,621	64,047	60,081	62,090	0.9	3.3
	ส่งออก	58,631	57,258	56,575	53,333	53,388	-2.3	0.1
	นำเข้า	1,497	4,363	7,471	6,748	8,702	70.5	29.0
	ดุลการค้า	57,134	52,895	49,104	46,585	44,686	-5.9	-4.1
อุบลราชธานี	มูลค่ารวม	16,831	16,993	17,522	17,376	17,679	1.2	1.7
	ส่งออก	15,202	13,934	13,203	12,184	12,996	-3.7	6.7
	นำเข้า	1,629	3,059	4,319	5,192	4,683	34.9	-9.8
	ดุลการค้า	13,573	10,875	8,884	6,993	8,314	-10.1	18.9
มุกดาหาร	มูลค่ารวม	39,326	53,942	62,075	63,555	62,316	13.2	-1.9
	ส่งออก	16,771	25,628	30,011	29,247	25,438	13.6	-13.0
	นำเข้า	22,554	28,315	32,064	34,308	36,878	13.3	7.5
	ดุลการค้า	- 5,783	- 2,687	- 2,053	- 5,062	- 11,440	-48.9	-126.0
เลย	มูลค่ารวม	8,940	6,415	5,666	6,082	6,235	-7.5	2.5
	ส่งออก	8,491	5,138	4,352	4,957	5,168	-9.2	4.3
	นำเข้า	449	1,277	1,313	1,125	1,067	41.9	-5.1
	ดุลการค้า	8,041	3,861	3,039	3,832	4,101	-10.0	7.0
นครพนม	มูลค่ารวม	4,426	7,998	12,398	15,057	14,822	38.9	-1.6
	ส่งออก	4,206	4,871	8,424	7,969	6,348	15.8	-20.3
	นำเข้า	220	3,127	3,974	7,088	8,474	362.2	19.5
	ดุลการค้า	3,986	1,745	4,450	881	- 2,125	-80.7	-341.3
บึงกาฬ	มูลค่ารวม	1,989	2,405	2,414	3,463	4,053	20.4	17.0
	ส่งออก	1,384	1,779	1,965	3,092	3,589	28.1	16.1
	นำเข้า	606	626	449	371	464	-4.3	24.9
	ดุลการค้า	778	1,154	1,516	2,721	3,126	43.5	14.9
รวมภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ - สปป.ลาว	มูลค่ารวม	131,640	149,375	164,122	165,615	167,194	6.3	1.0
	ส่งออก	104,685	108,609	114,531	110,783	106,928	0.6	-3.5
	นำเข้า	26,955	40,766	49,591	54,832	60,267	23.3	9.9
	ดุลการค้า	77,730	67,843	64,940	55,951	46,661	-11.9	-16.6

จังหวัดชายแดน ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 57-61	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 60-61
		ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561		
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ-กัมพูชา								
สุรินทร์	มูลค่ารวม	2,712	2,848	3,734	3,012	5,316	23.3	76.5
	ส่งออก	2,442	1,968	2,379	873	3,349	55.4	283.4
	นำเข้า	270	879	1,355	2,139	1,968	82.5	-8.0
	ดุลการค้า	2,173	1,089	1,023	-1,265	1,381	-17.6	209.1
อุบลราชธานี	มูลค่ารวม	471	339	922	9	5	0.0	-45.0
	ส่งออก	471	339	921	9	5	-0.1	-45.0
	นำเข้า	0	0	0.22	0	0	*	*
	ดุลการค้า	471	339	921	9	5	-0.1	-45.0
ศรีสะเกษ	มูลค่ารวม	0	0	0	819	834	*	1.9
	ส่งออก	0	0	0	464	609	*	31.3
	นำเข้า	0	0	114	355	225	*	-36.7
	ดุลการค้า	0	0	0	110	385	*	251.1
ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ - กัมพูชา	มูลค่ารวม	3,183	3,187	4,770	3,840	6,155	22.7	60.3
	ส่งออก	2,913	2,307	3,300	1,346	3,963	39.3	194.4
	นำเข้า	270	879	1,470	2,493	2,192	87.7	-12.1
	ดุลการค้า	2,644	1,428	1,830	-1,147	1,770	18.5	254.4
รวมตะวันออก เฉียงเหนือ	มูลค่ารวม	134,822	152,561	168,892	169,454	173,350	6.6	2.3
	ส่งออก	107,598	110,916	117,831	112,129	110,891	0.8	-1.1
	นำเข้า	27,224	41,645	51,061	57,325	62,459	24.2	9.0
	ดุลการค้า	80,374	69,270	66,770	54,804	48,431	-11.7	-11.6

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ สศช.
(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

ตารางที่ 12 : แสดงมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดภาคเหนือ ปี 2557 - 2561

ภาคเหนือ	การค้าชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 57-61	อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 60-61
		ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561		
ภาคเหนือ-เมียนมา								
ตาก	มูลค่ารวม	63,584	72,215	84,540	79,517	77,962	5.7	-2.0
	ส่งออก	59,839	68,956	80,553	74,578	71,935	5.3	-3.5
	นำเข้า	3,745	3,259	3,988	4,939	6,027	13.8	22.0
	ดุลการค้า	56,094	65,697	76,565	69,639	65,909	4.8	-5.4
เชียงราย	มูลค่ารวม	14,247	12,959	12,152	12,896	15,126	2.0	17.3
	ส่งออก	13,715	12,814	11,977	12,724	14,834	2.4	16.6
	นำเข้า	532	145	175	172	292	3.9	69.2
	ดุลการค้า	13,183	12,668	11,803	12,552	14,543	2.9	15.9
แม่ฮ่องสอน	มูลค่ารวม	939	1,563	1,218	1,184	1,744	22.2	47.3
	ส่งออก	429	856	541	638	874	29.4	36.9
	นำเข้า	511	707	677	546	870	18.6	59.4
	ดุลการค้า	-82	149	-135	93	4	41.0	-95.4
เชียงใหม่	มูลค่ารวม	0	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	*
อื่นๆ (ไทย-เมียนมา)	มูลค่ารวม	0	0	0	0	0	*	*
	ส่งออก	0	0	0	0	0	*	*
	นำเข้า	0	0	0	0	0	*	*
	ดุลการค้า	0	0	0	0	0	*	*
รวมภาคเหนือ - เมียนมา	มูลค่ารวม	78,771	86,737	97,910	93,598	94,831	5.0	1.3
	ส่งออก	73,983	82,626	93,071	87,940	87,643	4.6	-0.3
	นำเข้า	4,787	4,111	4,839	5,657	7,188	11.9	27.1
	ดุลการค้า	69,196	78,515	88,232	82,283	80,455	4.2	-2.2

ภาคเหนือ	การค้าชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 57-61	อัตราการเติบโต (ร้อยละ) ปี 60-61
		ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561		
ภาคเหนือ-สปป.ลาว								
เชียงราย	มูลค่ารวม	13,059	17,238	17,927	15,805	16,576	7.3	4.9
	ส่งออก	12,948	17,092	17,838	15,440	16,177	6.9	4.8
	นำเข้า	111	145	89	365	399	77.6	9.4
	ดุลการค้า	12,837	16,947	17,749	15,076	15,778	6.6	4.7
น่าน	มูลค่ารวม	6,766	10,368	20,894	25,626	29,849	48.5	16.5
	ส่งออก	6,686	7,371	4,072	5,039	5,762	0.9	14.3
	นำเข้า	80	2,997	16,822	20,587	24,086	1,036.7	17.0
	ดุลการค้า	6,606	4,373	-12,750	-15,547	-18,324	-116.3	-17.9
รวมภาคเหนือ - สปป.ลาว	มูลค่ารวม	19,825	27,606	38,821	41,431	46,424	24.7	12.1
	ส่งออก	19,634	24,463	21,910	20,480	21,939	3.7	7.1
	นำเข้า	191	3,143	16,911	20,952	24,485	506.4	16.9
	ดุลการค้า	19,443	21,320	4,998	-472	-2,546	-154.0	-439.7
รวมภาคเหนือ	มูลค่ารวม	98,596	114,343	136,731	135,029	141,255	9.7	4.6
	ส่งออก	93,618	107,089	114,981	108,420	109,582	4.3	1.1
	นำเข้า	4,978	7,254	21,750	26,609	31,673	71.7	19.0
	ดุลการค้า	88,639	99,835	93,231	81,811	77,909	-2.8	-4.8

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพพื้นที่ สศช.
(หมายเหตุ : * ข้อมูลไม่เพียงพอ)

ตารางที่ 13 : แสดงมูลค่าการค้าจังหวัดชายแดนภาคตะวันออก ปี 2557 - 2561

จังหวัด ชายแดนภาค ตะวันออก	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 57-61	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 60-61
		ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561		
สระแก้ว	มูลค่ารวม	74,772	77,173	66,670	75,151	90,651	5.7	20.6
	ส่งออก	59,509	61,061	53,897	59,600	76,317	7.4	28.0
	นำเข้า	15,263	16,112	12,773	15,551	14,334	-0.3	-7.8
	ดุลการค้า	44,246	44,950	41,125	44,049	61,983	10.2	40.7
ตราด	มูลค่ารวม	29,639	31,819	33,714	33,441	36,652	5.5	9.6
	ส่งออก	27,558	29,073	29,739	29,176	31,731	3.7	8.8
	นำเข้า	2,081	2,746	3,975	4,266	4,921	24.8	15.4
	ดุลการค้า	25,477	26,327	25,764	24,910	26,811	1.4	7.6
จันทบุรี	มูลค่ารวม	7,419	12,899	15,896	12,836	12,341	18.5	-3.9
	ส่งออก	6,799	12,250	14,406	11,606	11,011	18.3	-5.1
	นำเข้า	620	649	1,491	1,230	1,330	31.3	8.1
	ดุลการค้า	6,179	11,602	12,915	10,375	9,681	18.2	-6.7
รวมการค้า ชายแดนภาค ตะวันออก	มูลค่ารวม	111,830	121,892	116,281	121,429	139,644	6.0	15.0
	ส่งออก	93,866	102,385	98,042	100,381	119,059	6.5	18.6
	นำเข้า	17,964	19,507	18,238	21,047	20,585	3.8	-2.2
	ดุลการค้า	75,902	82,878	79,804	79,334	98,474	7.3	24.1

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

ตารางที่ 14 : แสดงมูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดภาคตะวันตก ปี 2557 - 2561

จังหวัดชายแดน ภาคตะวันตก	การค้า ชายแดน	มูลค่า (ล้านบาท)					อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 57-61	อัตราการ เติบโต (ร้อยละ) ปี 60-61
		ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561		
กาญจนบุรี	มูลค่ารวม	116,567	112,532	70,270	64,448	75,825	-7.9	17.7
	ส่งออก	1,431	1,123	694	504	620	-16.0	23.2
	นำเข้า	115,136	111,409	69,576	63,944	75,204	-7.8	17.6
	ดุลการค้า	-113,704	-110,285	-68,882	-63,441	-74,584	7.7	-17.6
ประจวบคีรีขันธ์	มูลค่ารวม	125	123	201	486	967	75.6	99.2
	ส่งออก	96	95	106	197	214	26.3	8.6
	นำเข้า	29	28	95	288	753	149.5	161.2
	ดุลการค้า	67	66	11	-91	-539	-370.7	-492.8
รวมภาคตะวันตก	มูลค่ารวม	116,693	112,655	70,471	64,933	76,792	-7.6	18.3
	ส่งออก	1,528	1,218	800	701	835	-12.0	19.1
	นำเข้า	115,165	111,437	69,671	64,232	75,957	-7.6	18.3
	ดุลการค้า	-113,637	-110,219	-68,870	-63,531	- 75,122	7.5	-18.2

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒาพื้นที่ สศช.

ภา ค ฝ น ว ก ข.

ตารางมูลค่าการค้าผ่านแดน

ตารางที่ 1 : เปรียบเทียบสัดส่วนมูลค่าการค้าชายแดนต่อการค้าผ่านแดนปี 2561

มูลค่า	สัดส่วน (เท่า)
มูลค่าการค้าชายแดนต่อการค้าผ่านแดน	4.2
มูลค่าการส่งออกชายแดนต่อการส่งออกผ่านแดน	5.1
มูลค่าการนำเข้าชายแดนต่อการนำเข้าผ่านแดน	3.4

ที่มา : กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ สศช.ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 2 : การค้าผ่านแดนผ่านด่านสำคัญ

ประเทศเพื่อนบ้าน	ด่าน	มูลค่า (ล้านบาท)	ม.ค.-ธ.ค. 60	ม.ค.-ธ.ค. 61	อัตราการเติบโต (ร้อยละ)
สิงคโปร์	สะเตา	มูลค่ารวม	39,343	45,192	14.9
		ส่งออก	25,772	32,024	24.3
		นำเข้า	13,570	13,167	-3.0
	ปาดังเบซาร์	มูลค่ารวม	31,715	40,996	29.3
		ส่งออก	4,657	4,757	2.2
		นำเข้า	27,058	36,238	33.9
		ดุลการค้า	-22,401	-31,481	-40.5
	มุกดาหาร	มูลค่ารวม	64,214	74,901	16.6
		ส่งออก	23,593	17,763	-24.7
		นำเข้า	40,621	57,138	40.7
จีนตอนใต้	เชียงของ	มูลค่ารวม	15,277	16,550	8.3
		ส่งออก	8,971	10,590	18.0
		นำเข้า	6,306	5,960	-5.5
	นครพนม	มูลค่ารวม	61,574	62,047	0.8
		ส่งออก	46,650	43,986	-5.7
		นำเข้า	14,923	18,061	21.0
		ดุลการค้า	31,727	25,926	-18.3
	มุกดาหาร	มูลค่ารวม	16,063	14,137	-12.0
		ส่งออก	13,968	11,905	-14.8
		นำเข้า	2,095	2,232	6.5
เวียดนาม	นครพนม	มูลค่ารวม	61,574	62,047	0.8
		ส่งออก	46,650	43,986	-5.7
		นำเข้า	14,923	18,061	21.0
เวียดนาม	นครพนม	มูลค่ารวม	61,574	62,047	0.8
		ส่งออก	46,650	43,986	-5.7
		นำเข้า	14,923	18,061	21.0
เวียดนาม	นครพนม	มูลค่ารวม	61,574	62,047	0.8
		ส่งออก	46,650	43,986	-5.7
		นำเข้า	14,923	18,061	21.0

ที่มา : ประมวลจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ สศช.